

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 23
(26 березня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	6
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	20
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	28
ПОЛІТИКА	40
ЕКОНОМІКА	45
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	49

У ЦЕНТРІ УВАГИ

П. Порошенко: Метою реформування СБУ є створення ефективної служби, укомплектованої високопрофесійними фахівцями

(З виступу Президента України на урочистостях з нагоди 23 річниці створення СБУ)

...Разом з 23 річницею створення Служби безпеки України ми по праву відзначаємо її друге народження – початок відновлення служби з тієї руїни, на яку СБУ перетворили «п'ята колона» разом із російськими спецслужбами. Після втечі Януковича і колишнього керівника служби Якименка тут, в цьому будинку на Володимирській, гуляв вітер; на подвір'ї дотлівали спалені документи – замітали сліди, бо в часи режиму Януковича тут була справжнісінька філія ФСБ, працював механізм підриву України, боротьби з опозицією, тиску на громадянське суспільство.

Подібно тому, як за рік ми створили нову армію, так само швидко поставили на ноги і нову українську спецслужбу, вже загартовану в умовах гібридної війни проти України – мілітарної, інформаційної, психологічної, економічної. Саме тут на першому фронті боротьби за захист незалежності, суверенітету і територіальної цілісності України стали офіцери СБУ.

В роботі служби, звичайно, є недоліки. Я відверто про це говорю з вищим керівництвом. Але, по-перше, буде не дуже правильно говорити про це публічно з точки зору національної безпеки, а, по-друге, не дуже правильно казати про це під час свята. Це тема окремих несвяткових розмов. Але недоліки не повинні застити головного досягнення – зовсім недавно СБУ в країні не існувало, а сьогодні Служба безпеки України вже є, причому в дуже ефективній формі. В будь-якому випадку: якби рік у нас була така СБУ, як тепер, ми би вчасно розкрили змову в Криму, ми би вчасно розкрили змову на Донбасі, ми би попередили загибель тисяч українців. Україна зараз платить дуже високу ціну за те, що в нас під час шаленого виклику існуванню держави Україна рік тому СБУ не існувало.

Служба першою прийняла бій з агресором і першою зазнала людських втрат. Це були вірні присяжі офіцери-«альфівці», які ще 13 березня 2014 р. вступили в зіткнення з сепаратистською бандою.

Участь в антитерористичній операції України взяли понад 4 тис. співробітників СБУ, поранено 67; загинули семеро; полковнику О. Аніщенку та майору Р. Лужевському присвоєно звання Героя України. Низький уклін рідним та близьким героїв.

Співробітники СБУ зустрічають професійне свято не в урочистих залах, не на концертах та бенкетах, а на полях гібридної війни проти нашої держави. І в першу чергу дозвольте привітати колег, які в цей час опинилися віч-на-віч з іноземним агресором у районі проведення антитерористичної операції, на фронті. Під прицілом виконують свою роботу, керуючись

присягою на вірність народу України, власним сумлінням, почуттям глибокого патріотизму. Недарма керівництво Антитерористичним центром доручено саме представникам Служби безпеки України, і на них лягає головна відповідальність.

Кожного дня ви маєте справу з безпрецедентно масштабною підривною роботою, яку проводять російські спецслужби, використовуючи створювану роками агентурну мережу та чисельні диверсійні групи.

Що ще очікує від СБУ українська громадськість і чого ще вимагаю я як Президент України і Верховний головнокомандувач Збройних сил? Ефективного протистояння зовнішньому агресору, відсічі терористам та диверсантам, російським агентам, провокаторам, безкомпромісної боротьби із зрадниками, «п'ятою колонною», і не останнє, а можливо навіть перше – з корупціонерами. Впевнений, що початок роботи Національного антикорупційного бюро не знімає відповідальності і в подальшому з Служби безпеки України на фронті боротьби з корупцією.

Протягом 2014 р. за матеріалами служби посадовим особам повідомлено про підозру у скоєнні 358 корупційних злочинів. Це багато, але цього недостатньо. Усього за матеріалами спецслужби розпочато 927 кримінальних проваджень за корупційними ознаками. Розраховую на ще більшу наступальність Служби безпеки України в руйнуванні тіньових та корупційних схем.

Треба, до речі, чистити і власні ряди. Так, як це днями сталося по відношенню до полковника СБУ, який розгорнув жваву торгівлю перепустками із зони АТО. Як в тій приказці: «Туда-сюда, обратно»... Його взяли на гарячому, і молодці. Молодці, що ви не боїтеся виносити сміття з хати. Бо саме за нашими ефективними діями нашу роботу буде оцінювати суспільство України. Всі бачили, що перепустки продаються за хабарі, але за це будуть відповідати хабарники, які викриті в СБУ, міліції, прокуратурі, місцевих адміністраціях. Ключова відмінність діючої влади – жоден корупціонер та хабарник не має парасольки і «даху» у вищому політичному керівництві держави. І кожний, кого ви знайдете, опиниться на лаві підсудних.

Далі. Неприпустимими є будь-які прояви сепаратизму. В самому зародку треба душити ці прояви, випалювати розпеченим залізом. Жорсткість тут цілком виправдана: щоб потім знову не платити таку захмарну ціну, яку тепер платить український народ та Держава Україна.

Контррозвідка СБУ за цей рік стала справжнім авангардом служби. Це мужні і фахові співробітники, які ефективно нейтралізують диверсійно-розвідувальні групи. Жодного дня не проходить, щоб в зоні проведення АТО, в Харкові, Дніпропетровську, Одесі, Запоріжжі, Херсоні, Миколаєві, Києві та інших містах СБУ, ефективно протидіючи тероризму, не затримувала потенційних диверсантів. І саме дякуючи вам, забезпечуємо мир та спокій українських громадян.

Особливої ваги набуває протидія спробам Москви завдати удару по Україні зсередини. Ворог знекровив нашу економіку військовою агресією та

блокадою наших товарів, що завдає істотного удару по рівню життя. І паралельно намагається сплести мереживо псевдопатріотичних організацій, завдання яких, спекулюючи на тимчасових труднощах, підбурювати людей на заворушення; спровокувати тут внутрішній вибух такої сили, який стане виправданням для їхнього зовнішнього втручання, включно до окупації. Ресурсу на цю справу не шкодують, але я впевнений, що служба і надалі відловлюватиме, образно кажучи, падких на російські рублі провокаторів.

Найприскіпливішу увагу в цьому контексті приділіть боротьбі з незаконним обігом зброї. Вимагаю посилити координацію відповідних зусиль з іншими правоохоронними органами. Армія у нас тепер велика, щоб вмістити в себе всіх любителів постріляти; будь-яким іншим «стрілкам» – місце у в'язниці. За моїм дорученням зроблено перевірку стану збереження зброї в окремих підрозділах Збройних сил України. Лише почали перевірку – 4,5 тис. од. зброї одразу ж були повернуті до оружейних кімнат з місць, де вони намагалися їх сховати за межами проведення АТО.

Шановні працівники СБУ!

Метою реформування СБУ є створення ефективної служби, укомплектованої високопрофесійними фахівцями, забезпеченої сучасними матеріальними і технічними засобами. Трансформування СБУ має відбуватися відповідно до стандартів та критеріїв НАТО та Євросоюзу – щоб ви жодною ознакою не нагадували монстроподібний КДБ, щоб нікому навіть на думку не спадало обзивати вас чекістами. Назавжди мають відійти старі практики НКВС – КДБ; українські спецслужби більше ніколи не займатимуться політичними репресіями.

Навіть в умовах війни слід посилювати цивільний контроль за діяльністю СБУ, залучати інститути громадянського суспільства до вироблення спільних та ефективних рішень у сфері національної безпеки.

Однак слід посилити повноваження СБУ у сферах контррозвідувальної діяльності, боротьби з тероризмом, захисту державності, суверенітету та конституційного ладу, захисту демократичних цінностей суспільства. Адже порушення норм демократії і призвело крок за кроком до трагічних подій останнього часу.

Демократія – це не просто цінність. Це – один з ключових маркерів нашої національної ідентичності, який вирізняє та відділяє нас від деяких наших сусідів, схильних до авторитаризму. Хотілося би перефразувати відому фразу: «Демократія лише тоді чогось варта, коли вона вміє захищатися».

Високодостойне товариство!

Сьогодні, у ваш день, хотілося би висловити слова особливої подяки кожному з вас, бо саме зараз на ваші плечі лягає найбільше та найважче навантаження.

Подяка бійцям спецпідрозділів, які, ризикуючи власним життям, знешкоджують терористів; контррозвідникам, які протидіють розвідувально-підривної діяльності ворожих спецслужб, викриваючи та ліквідовуючи агентурну мережу. Подяка співробітникам підрозділів захисту національної

державності, які з кожним днем все більш ефективно борються з проявами сепаратизму; слідчим, які притягують до відповідальності терористів, вбивць, сепаратистів, усіх тих, хто вчиняє злочини проти України та її народу. Подяка спецпідрозділу, який бореться з корупцією, контрабандою та розповсюдженням наркотиків – однак свято святом, але знайте, що саме по цій частині у суспільства багато нарікань щодо якості роботи, і, на жаль, справедливих.

Окрема подяка тим із вас, хто провів і проводить титанічну роботу зі звільнення українських військовослужбовців та громадян, які опинилися в полоні терористів, підтримуваних росіянами. Близько 2,5 тис. наших співвітчизників повернуто додому, до їхніх родин – в тому числі із допомогою відповідного центру при СБУ.

У цей час, коли на порядку денному стоїть питання збереження суверенітету, територіальної цілісності та незалежності нашої держави, я твердо вірю у патріотизм та міцну силу СБУ, в те, що служба сьогодні здатна захистити державу, в те, що кожен з вас є справжнім патріотом України, вірним сином народу України.

Хай законотворці співвітчизники вас поважають, а вороги України – бояться. Дорогі друзі і шановні колеги, з професійним святом! ***(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 25.03).***

Президент України підписав указ про звільнення І. Коломойського з посади голови Дніпропетровської ОДА

Президент України П. Порошенко задовольнив прохання І. Коломойського про відставку з посади голови Дніпропетровської обласної державної адміністрації. Відповідний указ глава держави підписав під час зустрічі з ним.

Президент наголосив на тому, що Дніпропетровщина має залишатися надійним захисним рубежем на Сході України. «Маємо забезпечити мир, стабільність та спокій. Дніпропетровщина повинна залишатися бастіоном України на сході, захищати мир та спокій громадян», – сказав П. Порошенко.

За словами глави держави, виконувачем обов'язків голови Дніпропетровської обласної державної адміністрації буде призначено В. Резніченка ***(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 25.03).***

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

В. Пальчук, ст. наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. наук із соц. комунікацій

Децентралізація vs федералізація: аспекти українського державотворення

Гальмування процесу мирного врегулювання воєнної ситуації на Сході України та підтримка незаконно озброєних формувань з боку Росії ускладнюють визначення перспектив розв'язання конфлікту на Донбасі. Попри мінські домовленості-2 відбувається нарощування Росією воєнної сили на східному неконтрольованому кордоні з Україною, триває щоденне періодичне обстрілювання позицій українських військовослужбовців. Втрати серед військових і мирного населення, постійні обстріли населених пунктів, розширення зони воєнного конфлікту на тлі економічної нестабільності в країні посилюють невтішні прогнози серед громадськості та експертів.

Однією з головних умов розв'язання воєнного конфлікту на Сході України російська сторона називає федералізацію України, зокрема надання автономії так званим ДНР і ЛНР. Слово «федералізація» стало останнім часом чи не ключовим у новинах на Сході України. Останнім часом державними та недержавними інституціями Російської Федерації, окремими силами всередині країни актуалізовано тему федералізації України та проводиться відповідна підривна робота, передусім в інформаційному просторі. Варто тільки було озвучити міністру закордонних справ Росії С. Лаврову, що російська сторона наполягатиме на федералізації України, як це стало першою вимогою сепаратистів у Донецькому й Луганському регіонах.

Дії української сторони спрямовані на збереження цілісності країни та консолідацію українського суспільства. Одним із завдань місцевих органів виконавчої влади є донесення до населення та утвердження в суспільній свідомості тези щодо відсутності альтернативи унітарності України та неприйнятності ідеї зміни форми її державного устрою, активне інформування громадян про дії центральної влади. Зокрема, на сайті Могилів-Подільської районної державної адміністрації зазначається, що в українському суспільстві немає реальних прихильників федеративного устрою держави. «Коли відстоюють такий устрій, то мають на увазі зовсім інше. За федералізацію виступають або окремі “лідери” самопроголошених територій, щоб забезпечити собі владні повноваження (а також уникнути відповідальності за злочини), або підтримувані Росією антиукраїнські, антидержавницькі сили. Частина населення в південно-східних регіонах, яка підтримує федералізацію, або не розуміє, про що йдеться, або приховує цим словом сепаратистські настрої. Однак після анексії Криму та російської агресії на Сході України ці ідеї, цілком резонно, сприймаються як відверто антиукраїнські», – зазначено в повідомленні райдержадміністрації.

На сьогодні на підтримку федералізації України виступають переважно

російські політики та підконтрольні російській пропаганді ЗМІ. Не є новим, коли прихильники федералізації інколи наводять аргументи, що в минулому ідеї федералізації підтримувалися М. Драгомановим, М. Грушевським, С. Подолинським, учасниками Кирило-Мефодіївського братства («федерація слов'янських народів»). Проте слід зазначити, що ними федералізація розглядалася як засіб державотворення для України, адже незалежної Української держави тоді не існувало. Ішлося, власне, про федералізацію Російської імперії, у якій Україна мала б отримати широкі права як суб'єкт федерації. В. Чорновіл також говорив про можливість федерального устрою України, маючи, однак, на увазі те, що адміністративно-територіальний поділ держави не відповідає етнографічним зонам, які склалися історично (Полісся, Поділля, Слобожанщина тощо).

Ці історичні аспекти у своїх роботах розкрив доктор історичних наук, професор Києво-Могилянської академії, співробітник Інституту археології НАН України Л. Залізняк. На його переконання, помилково до українських федералістів дехто зараховує М. Костомарова, М. Драгоманова, М. Грушевського. Ці науковці й політики ніколи не були прибічниками федерального устрою самої України. За часів чергового українського відродження вони закликали до зміни колоніальної залежності України від Москви та Петербурга на федеративний союз із Росією на засадах рівності та братерства. Фактично такий федеративний зв'язок з імперським центром являв собою перехідну фазу на шляху до повної незалежності України. Невипадково в 1917 р. усі українські партії на чолі з М. Грушевським були за федерацію з Росією, а вже з наступного 1918 р. усі вони стали переконаними самостійниками¹.

На думку більшості експертів, сьогодні в ситуації, яка склалася в Україні, поняття «федералізація» використовують виключно для прикриття сепаратизму, намірів розхитати, розвалити Українську державу. Оскільки на Сході України живе на власних землях не якийсь окремий народ, а етнографічна група українців – слобожани, то за європейськими нормами їх відокремлення зветься не федералізацією, а розчленуванням єдиного цілого, тобто сепаратизмом. У цивілізованій Європі це явище не є предметом дискусій ні в парламенті, ні в мас-медіа, як в Україні. Сепаратизм є одним з найтяжчих державних злочинів, бо загрожує будь-якій нації неминучим громадянським конфліктом².

На цей момент Конституцією України передбачено унітарний устрій держави. Тобто заклики до федералізації є закликами до зміни устрою держави, затвердженого в Основному законі України. У найкращому випадку такі заклики можна розглядати як дискусію щодо конституційної реформи. Разом з тим внесення змін до Конституції є тривалим процесом і не може бути результатом рішення лише одного з регіонів, адже такі утворення формально не володіють суверенітетом, правом одностороннього виходу зі

¹ Залізняк Л. Л. Україна між Сходом і Заходом. Про витоки і суть російсько-української війни 2014 р. – К., 2014. – С. 73.

² Там само. – С. 74.

складу держави й самостійної участі в міжнародних відносинах.

Унітарна держава – це форма державного устрою, у якій частини держави є адміністративно-територіальними одиницями та не мають статусу державного утворення. В унітарній державі функціонують єдині для всієї країни вищі органи державної влади, правова система, Конституція, Збройні сили. У Конституції України записано, що Україна – унітарна держава. До її складу входять 24 області, два міста республіканського значення (Київ і Севастополь) та Автономна Республіка Крим (Крим і Севастополь є тимчасово окупованими Російською Федерацією територіями). Ніяких інших утворень у її складі немає. Унітарний статус України закріплено ст. 2 розд. I Конституції України. Правом ініціювати зміни цього розділу наділені Президент України або не менше 2/3 від конституційного складу Верховної Ради. Ухвалювати такі зміни теж має конституційна більшість Верховної Ради – із затвердженням їх на Всеукраїнському референдумі (ст. 156 Основного закону), який призначає Президент України.

Слід зазначити, що коли говорять про Україну, то фактично мається на увазі цілком протилежне – перетворення унітарної держави у федеративну шляхом зміни Конституції та проведення відповідних законодавчих реформ. В Україні, на відміну від Росії, немає адміністративних одиниць, виокремлених за національною ознакою. Відповідно, немає національних меншин, єдиною батьківщиною яких є територія України. Виняток становлять кримські татари, які проживають у тимчасово окупованому Криму.

Федерація – це форма державного устрою, у якій частини федеративної держави є державними утвореннями та володіють певною політичною самостійністю (суб'єкти федерації можуть мати власну, але узгоджену з федеральною конституцію, власні органи влади, систему законодавчих, виконавчих і судових органів). Отже, федералізація – це зміна устрою держави на федерацію або процес об'єднання незалежних суб'єктів (земель, штатів, регіонів) у федерацію і створення надсуб'єктних органів управління. Приклади таких федеративних держав: Австралія, ФРН, ОАЕ, США. Близькими до суб'єктів федерації можуть бути автономні утворення деяких унітарних держав (наприклад, Автономна Республіка Крим).

Федерацію треба відрізнити від конфедерації, що являє собою міжнародно-правовий союз суверенних держав, наприклад Європейський Союз (Швейцарська Конфедерація, попри історичну назву, є федерацією). Швейцарська Конфедерація – це союз кантонів, об'єднання яких розпочалося ще наприкінці XIII ст. Німеччина була утворена шляхом об'єднання земель у другій половині XIX ст., її федеративний устрій зберігся при переустановленні держави після Другої світової війни. У 1777 р. 13 штатів у Північній Америці прийняли Статті Конфедерації і вічного союзу і започаткували Сполучені Штати Америки. У 1952 р. сім шейхств Аравійського півострову об'єдналися, створивши спільні органи влади. Так було закладено основу Об'єднаних Аравійських Еміратів.

Із самої етимології слова «федералізм», що походить від латинського

foedus – договір, можна зрозуміти, що федерації виникають унаслідок домовленості окремих територіальних одиниць об'єднатися в один політичний союз – державу, зазначають експерти. На думку фахівців з галузі права І. Коліушка, Я. Журби, федерації з'явилися у світі внаслідок процесу об'єднання різних територіальних утворень в одну державу, тому ідеєю федеративного устрою є інтеграція. Однак із часом у деяких країнах поняття «федералізм» почало застосовуватися маніпулятивно, номінально, для позначення процесів, які за своєю суттю не мали нічого спільного з федеральним устроєм. Наприклад, федералізм став ширмою для насильницької інтеграції – завоювань. Радянський Союз, номінально федеративна держава, вважався заснованим 30 грудня 1922 р., коли деякі майбутні союзні республіки начебто уклали договір про об'єднання. Насильницькою інтеграцією в минулому пояснюється й те, що Росія сьогодні називається федерацією. Парадокс сьогоденного федеративного устрою в цій державі полягає також у тому, що федеральна влада в РФ є дуже централізованою. Реальний федеративний устрій і сильне централізоване управління є малосумісними поняттями.

Прикладом, коли країна з унітарної перетворюється у федеративну, є Бельгія. 1830 р. вона стала суверенною державою, відокремившись від Нідерландів, на основі конфесійної ідентичності. У 1992 р. Валлонія, Фландрія і Брюссель стали складовими частинами федерації. Тут федералізм був спробою розв'язати проблеми співжиття двох корінних національних спільнот – валлонів і фламандців. Однак навряд чи цю спробу можна розцінювати як вдалу, адже Бельгія останні роки перебуває на межі розпаду.

Федеральний устрій Російської Федерації насправді є фікцією, оскільки суб'єкти федерації істотно обмежені в правах. Так само як фікцією була конфедерація Союз Радянських Соціалістичних Республік. Будь-які спроби активізації питання федералізації ряду регіонів Росії отримують жорстку реакцію з боку російських силових структур. Як відомо, у серпні минулого року російська влада жорстко зупинила марші за федералізацію Сибіру та Кубані, водночас офіційний Кремль наполягає на федералізації українського Донбасу. Напередодні маршу його організаторів було затримано й направлено в Центр із запобігання екстремізму. Організаторів маршу за федералізацію Кубані внесено до Федерального списку екстремістів і терористів.

«Пропозиція перетворити Україну – унітарну країну – у федерацію позбавлена здорового глузду. Фактично вона означає дезінтеграцію країни. Навіть з точки зору формальної логіки, для цього спочатку повинні з'явитися суб'єкти майбутньої федерації. Тож про федералізм в Україні апріорі неможливо вести мову. Лише про маніпулятивне використання цього поняття для прикриття якихось інших процесів. Насправді вкрай небезпечних для єдності країни процесів», – підкреслили експерти.

У суспільно-історичному контексті Україна ніколи не була державою з федеративним строєм, проте була частиною федерації, хоча і формальної. За словами голови Українського інституту національної пам'яті В. Вятровича,

Україна була в складі Радянського Союзу, який прагнув на початку бути федерацією. Але насправді це була унітарна імперія, у складі якої Україна була колоніальною територіальною одиницею. «На сьогодні питання федералізації України – це не природне проростання внутрішніх запитів українців. Це питання провокується проросійськими силами з бажанням не стільки федералізувати, а більше розірвати Україну», – переконаний В. Вятрович.

На переконання фахівців, коли йдеться про ідею «федеративної» України як про політичну самостійність територіальних одиниць, це знову ж таки не має нічого спільного з устроєм існуючих федеративних держав. Коли суверенні утворення об'єднувалися в одну федерацію, то право приймати політичні рішення, власне, і було тим, що вони делегували новоствореній державі. Після об'єднання члени федерації в зовнішній, безпековій та інших політичних сферах можуть говорити лише єдиним голосом. Крім політичної самостійності, члени федерації делегують також частину бюджетних надходжень для утримання інституцій, що виникають для виконання державних функцій. І більше нічого вони не делегують. Інші кошти та повноваження залишаються на рівні членів федерації.

Відомо, що сучасна Україна, як і будь-яка інша держава світу, не є однорідним національно-державним утворенням. Водночас коли порушується питання про федералізацію України, то мається на увазі розв'язання якоїсь проблеми. Ті, хто ставить питання про федералізацію, цю проблему не формулюють чітко. Експерти стверджують, що навіть теоретично федералізація не може розв'язати культурних, мовних, релігійних, етнографічних, національних питань. Навпаки, через зовнішнє «підігрівання» слугувала б основою для поглиблення розколу та ослаблення Української держави.

Отже, про федералізацію України з позицій державотворення, м'яко кажучи, говорити не можна.

На сайті Могилів-Подільської районної державної адміністрації (http://rda.m-p.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=4211&Itemid=106) наведені такі аргументи проти федералізації України:

1. Замість того щоб зняти протиріччя, федералізація може посилити розкол країни, оскільки передбачає більшу культурну, економічну і навіть політичну замкнутість регіонів та, відповідно, загострення суперечностей між ними на ґрунті героїзації різних за поглядами історичних осіб, культурної та економічної орієнтації, різності традицій, мови, конфесійної належності тощо.

2. Федеративні країни формуються внаслідок інтеграційних процесів, що охоплюють певні національно-територіальні утворення, а не в результаті поділу держави.

3. Федералізація в Україні не має жодних економічних чи національних передумов. Попри культурні розбіжності, у нас немає економічно самодостатніх регіонів чи національно-територіальних одиниць, які могли б

аргументовано претендувати на окремішність.

4. Сьогодні переважна більшість суверенних держав світу, а особливо європейських, є унітарними.

5. Сучасні опитування громадської думки вказують на непопулярність ідеї федералізації України. Лише 12–15 % українців підтримують таку ідею (явно не розуміючи, що насправді за цим стоїть, або маючи на увазі сепаратизм).

6. Федералізація призвела б до збільшення рівня бюрократії в регіонах, а в умовах корупції – до розкрадання коштів на регіональному рівні.

До вищезазначених аргументів доцільно додати твердження В. Гнедашева, директора Якимівського районного історико-краєзнавчого музею. За його словами, протилежність федералізації – сепаратизм. Його пряме значення – відокремлення, від'єднання. «Основним і ключовим підґрунтям для цього процесу є націоналізм. В Україні цей процес розпочався з Криму й Донбасу. Однією з причин називають мовне та національне питання. Та це тільки привід для сучасних проявів сепаратизму в цих регіонах. Насправді – поділ інтересів певних кіл, які бажають більшої влади персонально для себе. Хтось, вважаючи себе лідером, бажає керувати областю, хтось районом, а кому достатньо й мерства. Набираючи так званих активістів, у суспільстві через провокації спричиняють дестабілізацію. Перш за все під національними гаслами (“наших б’ють”). В історії за приклад може служити Нагірний Карабах. Почалося з того, що на національному підґрунті начебто було вбито дитину. Маленька іскра розпалила велику війну», – зазначив він.

Не припускає будь-яких переговорів чи навіть розмов щодо можливої федералізації України і экс-президент України Л. Кучма. «Мета його (Путіна. – Прим. авт.) одна – позбавити Україну права на самостійну внутрішню і зовнішню політику. Це спроба загнати нашу державу в “сіру зону”, щоб зберегти політичний та економічний вплив на неї. Тим самим Кремль фактично визнає, що використовує ситуацію на Донбасі для тиску на Україну», – зазначив Л. Кучма.

Водночас экс-президент наголосив, що федералізація України не менш небезпечна, ніж військова агресія. За його словами, у нинішніх умовах вона означатиме руйнування держави. Небезпека федералізації щодо Донбасу полягає в тому, що вона не враховує інтересів простих громадян. Нею хочуть скористатися у власних інтересах самозвані “регіональні лідери”. Наслідки цього вже добре видно на прикладі катастрофічної ситуації в ДНР та ЛНР. Це наочний негативний приклад загрози федералізації для української державності», – резюмував він.

Ключовим меседжем экс-президента України Л. Кучми є те, що федералізація передбачає форсування органів влади суб'єктами федерації, на які Москва може здійснювати вплив напряду, особливо в південно-східних регіонах. Через суб'єкти федерації робитимуться спроби блокувати євроінтеграційні прагнення України. Мета цього – посилення сепаратистських тенденцій і розкол України. «Навмисно загострюватимуться штучні проблеми: мови національних героїв, культурної орієнтації,

тлумачення історичних подій, освіти тощо. Крім того, заяву президента РФ В. Путіна про необхідність федералізації України не можна розглядати як шлях до врегулювання ситуації на Донбасі. Це відвертий ультиматум», – заявив він.

Небезпека федералізації щодо Донбасу полягає в тому, що вона не враховує інтересів простих громадян. «Люди не розуміють, що вкладається в поняття федералізація. Цей термін на сьогодні є політичною спекуляцією, яким маніпулює російське керівництво, щоб впливати на українців», – зазначає Ю. Якименко, директор політико-правових програм Українського центру економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова. Він підкреслює, що федералізація – це союз абсолютно самодостатніх утворень, які об'єднуються в одну державу. В українському варіанті за федералізацію виступають регіони, які не можуть самі себе забезпечити.

Більше того, аналітики переконані, що стати окремими федеральними частинами прагнуть області, де окремі представники фінансово-промислових груп протягом останніх чотирьох років отримували з Києва значні фінансові вливання. Як зазначив експерт Асоціації міст України О. Слобожан, на сьогодні олігархічні групи на Сході України підхопили нав'язану Росією ідею федералізації України та підтримують сепаратистські настрої через те, що побоюються наслідків реформування системи місцевого самоуправління, концепцію якого на початку квітня представив українській уряд. «Політиків і бізнесменів у східних регіонах, які раніше заробляли на бюджетних трансферах, це не влаштовує, коли все за справедливістю і більше фінансового ресурсу залишається у містах, селах, райцентрах, а не централізовано відправляється в Київ, а потім з центру в область, де губернатор і його оточення “розпилювали” на своє бачення», – зазначив експерт. Більше того, експерт переконаний, що федералізація стане причиною ще більшого зубожіння українців, адже територіальним громадам прийдеться своїми податками фінансувати не один центр, а два. «Ні районному, ні сільському голові, ні бабусі в селі не вигідно, щоб, крім київського, з'явився ще один центр у Донецьку, до прикладу, і всі вони забирали їхні податки. Їм важливо, щоб гроші залишалися на місцях в їхніх громадах», – підкреслив він.

На противагу будь-яким спробам Кремля нав'язати українській стороні федералізацію як шлях розв'язання воєнної ситуації на Сході України українська влада пропонує провести децентралізацію. Децентралізація – це процес передачі повноважень з центрального на регіональний рівень. Президент України П. Порошенко, користуючись консенсусною підтримкою найбільших політичних сил в Україні, пропонує провести реформу, спрямовану на децентралізацію влади. Відповідні заходи передбачені в проекті конституційної реформи, яка ініційована главою держави.

На переконання Президента України, децентралізація влади дасть можливість урахувати місцеву специфіку регіонів, зокрема й у питаннях віри, історичної пам'яті, мови, релігії, етнічних традицій.

У проекті Конституції України передбачено три адміністративно-

територіальні одиниці: 1) регіони; 2) райони; 3) громади. Кількість та назви регіонів залишаються незмінними і відповідають кількості та назвам областей. Жителі громади на основі загального, рівного, прямого виборчого права обирають шляхом таємного голосування, відповідно, сільського, селищного, міського голову, який очолює виконавчий комітет ради, головує на його засіданнях. Голова райради, якого обирають зі складу депутатів, очолює її виконавчий орган. Райрада за поданням обраного голови формує склад виконавчого органу ради.

Президент України пропонує ліквідувати вертикаль державних адміністрацій. Тобто скасувати посади голів держадміністрацій. Натомість має з'явитися новий інститут – представники Президента України, які призначатимуться в регіонах і районах. Формально повноваження представників Президента України значно зменшені порівняно з повноваженнями нинішніх голів державних адміністрацій.

Відповідно до законопроекту, представники Президента України здійснюють нагляд за виконанням Конституції та законів України на відповідній території, за дотриманням прав і свобод людини. Вони також спрямовують й організують діяльність усіх територіальних органів центральної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в умовах надзвичайного і військового стану.

Децентралізація процесів ухвалення рішень збільшує можливості участі місцевої влади в розвитку території.

Передбачається й бюджетна децентралізація. Тобто передання повноважень і відповідальності від центрального уряду до органів місцевого самоврядування. Ідеться, зокрема, про передачу відповідних фінансових ресурсів через запровадження місцевих податків або закріплення частини загальнодержавних податків за місцевими бюджетами.

Отже, на переконання української влади, найбільш оптимальним варіантом форми державного устрою для України є унітарна республіка з розширеним переліком делегованих повноважень регіонам, що має сприяти підвищенню рівня життя громадян і викоріненню тенденції сепаратизму; розвиненню почуття єдності між усіма українцями, консолідації громадян і політичній стабілізації.

Таку позицію офіційного Києва підтримують і більшість експертів. За словами експерта Асоціації міст України О. Слобожана, реальна децентралізація все вирішить. Дійсно, відчувається гостра потреба в децентралізації влади, щоб місцеві громади самі вирішували, куди спрямувати кошти, які самі заробили. Адже за режиму В. Януковича в Україні була занадто централізована влада і всі рішення фактично приймалися декількома людьми в Києві. «На сьогодні голова селищної ради не може прийняти на роботу бухгалтера без узгодження з держказначейством. Потрібно їхати на поклон туди і домовлятися. Звісно, людям це не подобається. Реформа з децентралізації влади скасує все це», – сподівається експерт.

Про це ж запевнив і Голова Верховної Ради В. Гройсман. Зокрема, він

заявив, що на сьогодні уряд предметно займається тим, щоб запропонувати систему управління, яка дасть змогу Україні та кожному її регіону успішно розвиватися. «Ми пропонуємо, що б на рівні обласної і районної рад були виконавчі комітети. Щоб люди вибирали обласну чи районну раду, а ці ради вибирали собі голову, який візьме на себе функцію з управління територією», – повідомив він. Цю модель Україна запозичила в Польщі.

Уряд має намір призначити в кожній області України урядового уповноваженого, який займатиметься питаннями децентралізації. Про це повідомив віце-прем'єр-міністр України, міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Г. Зубко. «Він буде займатись саме питаннями алгоритму проведення децентралізації. Це дасть можливість місцевим громадам мати безпосередній зв'язок з урядом», – зазначив він.

Питання федералізації чи децентралізації в розв'язанні воєнної ситуації на Сході України порушується і в громадсько-політичному середовищі за межами України. Це були ключові питання, що стояли на порядку денному першого засідання конференції Future Business Ukraine. Ведучий Р. Лінднер (Rainer Lindner), голова Німецько-українського форуму і керівник Східного комітету німецької економіки намагався з'ясувати в учасників дискусії, як можна зберегти Україну єдиною державою. Зокрема, присутні на цьому заході экс-президент України В. Ющенко й радниця нинішнього Президента П. Порошенка М. Ставнійчук з великим скепсисом поставилися до федералізації як шляху розв'язання воєнної ситуації на Сході України. Колишній президент України В. Ющенко, зокрема, більш різко висловився з цього питання: «Є кілька шляхів до руйнування України. Автономія і федералізація входять до їх числа».

У свою чергу німецькі учасники, у тому числі депутат бундестагу (нижня палата парламенту Німеччини) К.-Г. Вельман (Karl-Georg Wellmann) і колишній міністр фінансів П. Штайнбрюк (Peer Steinbrück), виступили за неупереджений підхід, який зробив би можливими реформи.

Водночас німецькі учасники зустрічі надали схвальну оцінку намірам офіційного Києва провести децентралізацію влади. На їхнє переконання, перерозподіл владних повноважень між Києвом і регіонами могло б піти на користь Україні в цілому і стати новою моделлю її розвитку.

Не отримала підтримки ідея проведення федералізації України також і серед її громадян. Так, згідно з останнім соціологічним опитуванням, проведеним у минулому році групою «Рейтинг» на замовлення Міжнародного республіканського інституту, лише 14 % українців вважають, що Україна має прийняти федеративну форму управління. «Ми також проводили таке опитування ще в грудні 2013 р., коли все було спокійно, то цифра була приблизно такою ж: усього 10–15 % українців підтримували ідею федералізації. Більшість – за унітарну державу», – констатує директор політико-правових програм Центру ім. О. Разумкова Ю. Якименко.

Дані соціологічного опитування групи «Рейтинг» збігаються з результатами дослідження, проведеного вченими Оксфордського університету. Дані цього опитування публікує Телеканал новини «24» (http://24tv.ua/news/showNews.do?lishe_4_zhiveliv_donbasu_hochut_priyednannya_regionu_do_rosiyi_the_washington_pozt&objectId=541283). Більшість жителів Донецької та Луганської областей (територій, які не контролюються бойовиками) виступають проти приєднання Донбасу до Росії чи визнання регіону «незалежним». Тридцять два відсотки опитаних підтримують унітарну форму правління в Україні, але з децентралізацією влади. Менше 5 % готові до кроків, які приведуть до поділу країни. Також непопулярним виявився варіант федеративного устрою (10 %) (рис. 1).

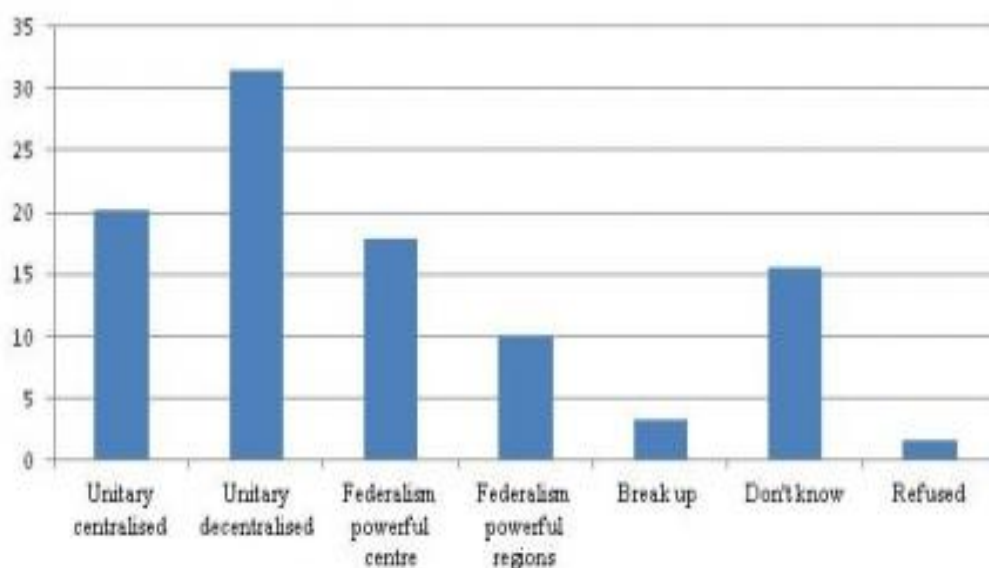

Рис. 1. Результати опитування групою «Рейтинг» щодо федералізації України

Щодо питання про статус Донецька й Луганська більшість респондентів вважають, що вони повинні залишатися обласними центрами в складі України (51 %). Автономію Донбасу в складі України підтримує не більше 20 %. Лише незначна кількість респондентів підтримує незалежність або приєднання Донбасу до Росії (6 і 4 % відповідно) (рис. 2).

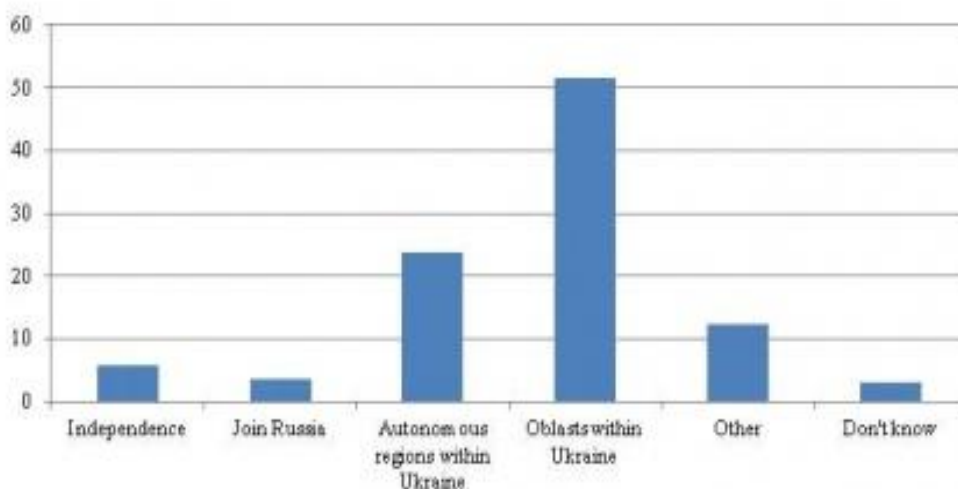

Рис. 2. Результати опитування групою «Рейтинг» щодо статусу Донецька й Луганська

Відповідаючи на питання, як має відреагувати українська влада на вимоги сепаратистів щодо Донбасу, тільки 13 % респондентів згодні на відділення від України. Разом з тим 38 % респондентів виступають за більшу автономію регіонів, а 18 % вважають, що Україна повинна збільшити використання військової сили (рис. 3).

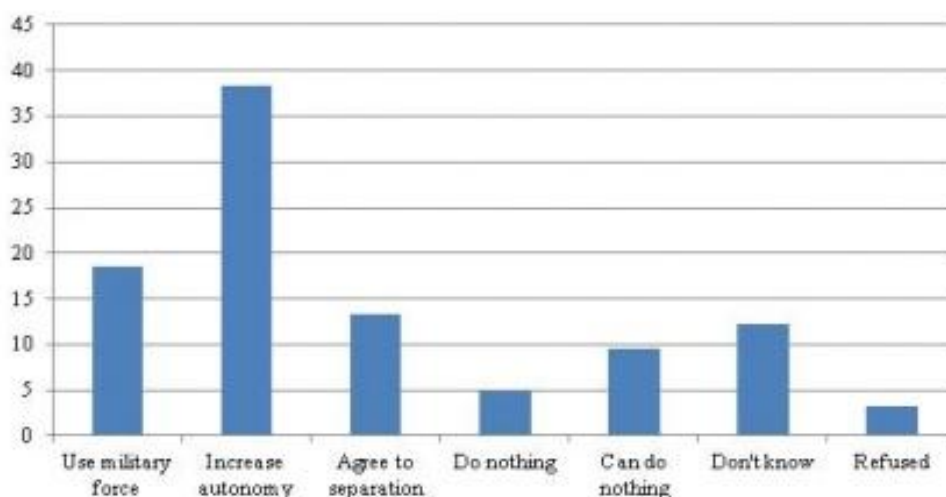

Рис. 3. Відповіді на питання «Як має відреагувати українська влада на вимоги сепаратистів щодо Донбасу?», яке було поставлено під час опитування жителів Донецької та Луганської областей групою «Рейтинг»

Автори дослідження зазначають, що в обох регіонах респонденти були більш схильні вибирати розширену автономію, ніж відділення від України, особливо це відзначають у Луганській області. «Таким чином, будь-яка спроба поширити конфлікт за межі окупованих зон дуже ризикована для сепаратистів. Незважаючи на глибокі і серйозні проблеми, з якими стикається український уряд, очевидно, що сепаратистський варіант має незначну підтримку», – пише видання.

В опитуванні взяло участь близько 900 респондентів у південних і східних регіонах України, які не контролюються бойовиками.

З огляду на російську політику нав'язування Україні федералізації як нібито єдиного шляху розв'язання воєнної ситуації на Сході України актуалізується завдання із вжиття заходів убезпечення від оманливих ідей. Доцільно було б проводити серед громадян інформаційно-роз'яснювальну кампанію, що саме криється під російським тлумаченням поняття «федералізації України».

Центр медіа-комунікацій «Нова Україна» в партнерстві з інтернет-виданням «Телекритика» в рамках реалізації проекту моніторингу інформаційних технологій Media Transparency провів дослідження. Проект Media Transparency включає моніторинг й аналіз інформаційних технологій, які сьогодні присутні в медіа-полі України. Дослідження передбачало проведення моніторингу регіональних ЗМІ (247 видань) у період з 7 квітня по 18 травня 2014 р. на предмет використання слів «федералізація» та «децентралізація». Оптимістична тенденція очевидна: у травні минулого року спостерігалось, як «децентралізація» витісняє «федералізацію» в ЗМІ. Детальний моніторинг показує важливість питання юридичної грамотності суспільства в цілому – як медіа, так і ключових спікерів. Ці два слова – «федералізація» та «децентралізація», які заповнили політичні тексти та дискусійні майданчики, незважаючи на схоже закінчення, мають кардинально різне значення, особливо з точки зору відповідальності перед законом. Дослідження показало, що, на жаль, подекуди зміст цих двох понять залишається загадкою: незважаючи на часте вживання, роз'яснювальна робота з приводу значення цих слів ні для ЗМІ, ні для громадян на початковому етапі не проводилася.

За проаналізований період 247 газет, що потрапили в моніторинг, написали 3 тис. 655 унікальних текстів, де обговорювалося питання федералізації/децентралізації. У цих текстах майже вдвічі частіше використовується термін «федералізація». Найчастіше обидва слова вживали ЗМІ в кризових областях – Харківській, Донецькій і Луганській. У відсотковому відношенні найбільше текстів про «федералізацію» публікували ЗМІ Запорізької області, у Дніпропетровській ж, навпаки, «децентралізація» використовується вдвічі частіше «федералізації». Разом з тим досить часто обидва слова вживалися паралельно.

Дослідження виявило негативну тенденцію щодо підміни понять, що могло позначитися на громадській думці. Моніторинг говорить про те, що у вживанні цих термінів були проблеми. Зокрема, обидва терміни протягом

минулої весни активно вживалися в регіональних ЗМІ у вигляді цитат, у яких, на жаль, не завжди вживався так званий бекграунд з поясненням. Детальний моніторинг показує, що в близько 20 % випадків вживання і тим, і другим терміном описувалися однакові явища, у ще близько 15 % випадків у текстах відбувалася фактична підміна понять, тобто «федералізація» роз'яснювалася фактично як децентралізація. Це підштовхує до питання: а чи є українське суспільство поінформованим щодо різниці в значеннях цих двох слів?

Як показав детальний аналіз, джерелом терміна «федералізація» часто є центральні ЗМІ або події загальноукраїнського значення (близько 65 %), але 35 % текстів із використанням цього терміна є результатом роботи регіональної преси. «Децентралізація» частіше приходиться у регіони з джерел українських загальнонаціональних ЗМІ (82 %) і має, відповідно, менший показник публічного обговорення в регіонах. Це відображає реалізацію «порядку денного», який формує центральна та регіональна влада.

Висновок дослідження не дуже втішний, хоча оптимістичний. Ідея «федералізації» на якийсь час захопила порядок денний у регіональних ЗМІ, де в умовно кожній п'ятій статті відбувалася підміна понять. У цьому контексті доцільно ставити питання щодо юридичної грамотності українського суспільства. Разом з тим висхідна тенденція використання слова «децентралізація» показує переростання дискусії в конституційне, законне русло, насамперед за рахунок «сигналу» зі столиці держави. Підтримка дискусій на регіональному рівні про детальні плани щодо децентралізації зможе перевести порядок денний політичної дискусії в регіонах у русло, передбачене Конституцією України: як у її основних положеннях, так і в питанні внесення змін до Основного закону, тобто конституційної реформи.

Таким чином, активізація чи нав'язування українському суспільству ідеї федералізації України за планами російської сторони як шляху розв'язання воєнної ситуації на Сході України передбачає одну лише мету – послаблення української державності та встановлення зовнішніми силами контролю над нею. Ідея федералізації України породжена не етнічним розмаїттям населення, що мешкає на її території, не європейськими стандартами чи демократизацією українського суспільства, а бажанням послабити молоду державу за старим імперським принципом «розділяй і володарюй»³.

Федералізація України за сценарієм російської сторони не є прийнятною для українського суспільства та Української держави, оскільки не є розв'язанням воєнної ситуації на Сході України. Федералізація України не менш небезпечна, ніж військова агресія. Як зазначив А. Піонтковський, провідний науковий співробітник Інституту системного аналізу РАН, В. Путін захопив ці території та використовуватиме їх. «Нова лінія Путіна – задушити Україну не прямою війною, а економічними, політичними засобами і грою з нею в кицьки-мишки, у так звану територіальну цілісність

---

³ Там само. – С. 71.

України», – зазначив він.

Як відомо, російська сторона в переговорному процесі наполягає на федералізації шляхом фіксування кордонів з урахуванням того, що вже захопили незаконно озброєні формування. Фактично В. Путін пропонує створити друге Придністров'я, тобто формально територія має залишатися в складі України, а реально там легалізуються так звані «самопроголошені республіки».

Можливо тому західні оглядачі висловлюються про свої наміри бачити Україну без Луганського й Донецького регіону, але сильною та стабільною. Зокрема, у виданні Rzeczpospolita А. Таляг наголошує, що подальший збройний наступ Росії на Україну міг би закінчитися для Москви катастрофою. «Україна все ще має шанси побудувати прозахідну державу з вільною ринковою економікою. Навіть без Криму, Донбасу і Луганська може бути справним організмом, який контролюватиме дії Росії в цій частині регіону. Тим часом Україна з Донбасом, а навіть з Кримом, але схильна до дестабілізації, слабка, у підвішеному стані між Заходом і Сходом, стає для Польщі радше обтяженням, ніж союзником», – підкреслив він.

Проте це лише деякі з варіантів можливого виходу зі складної ситуації, але які навряд чи дадуть бажаний результат. Російська агресія розпочалася не з метою відокремлення Луганського й Донецького регіонів від України. Агресивна політика Росії спрямована на щонайбільше послаблення української державності в цілому, можливо, з метою лише формального її існування. Її окреслив лідер ЛДПР В. Жириновський, депутат Держдуми РФ. «Потрібно із силою, жорстко захоплення роботи, щоб “Новоросія” повернулася до Росії, а Галичина зі Львовом пішли назавжди, і буде маленька така держава, а слово “Україна” перестане існувати», – підкреслив він. Ці слова прозвучали як наслідок тієї політики, яку В. Путін проводить по відношенню до України.

Г. Васадзе, грузинський політолог, переконаний, що кінцева мета В. Путіна – реалізація проекту «Новоросія» з контрольованою владою в Києві. Судячи з того, що робить президент Росії, у нього в планах поділ України. Програма максимум В. Путіна – створення трьох держав. Перша – Новоросія – має стати практично частиною Росії, повністю інтегруватися в РФ. Друга – власне Україна з центром у Києві, яка об'єднує декілька прилеглих областей. Третя – Галичина, куди будуть «витіснуті» всі національні сили України і від якої путінські Новоросія і Україна відмежуються залізною стіною. «Але це програма максимум Путіна, програма мінімум – зачепитися за Луганськ і Донецьк, створити там анклави типу абхазького і придністровського, які будуть активно заважати Україні рухатися в напрямку Заходу. Це життєво необхідно Путіну. Навіщо? Тут не тільки психіатричний аспект, його система вимагає не допустити виникнення вільного “руського світу”. Сьогоднішня Україна – альтернативний центр, який знищить систему, і він це розуміє. У нього на маленьку Грузію була настільки хвороблива реакція, а тут велика вільна країна на кордонах його енергетичної імперії», – зазначив політолог.

Єдине, що, на думку експертів, може дійсно переломити ситуацію, так це те, що український народ просто не хоче бути частиною Росії, він хоче бути незалежним. І поки це залишатиметься баченням українського народу свого майбутнього – Україна перемаже. І жодні проекти федералізації не виявляться успішними. Є люди, які готові боротися за незалежність і існування соборної України навіть ціною власного життя. Є реальні подвиги. І реальні герої. Просто країна, на жаль, мало про них знає. Більшість із них пишаються, що захищають свою Батьківщину, але те, що це війна за Україну, розуміють не всі, хто не на передовій. У цьому контексті співзвучними стали слова автора знаменитого «Фауста» Й. Гете:

«Лиш той життям і щастям володіє,
Хто їх виборює щодня...»

(Матеріал підготовлено з використанням інформації таких джерел: Могилів-Подільська районна державна адміністрація (http://rda.mp.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=4211&Itemid=106); ОВД-Инфо (<https://ovdinfo.org>); Інститут стратегічних досліджень «Нова Україна» (<http://newukraineinstitute.org/new/404>); Euro.ua.com (<http://euroua.com/ukraine/society/2750-nuzhna-li-ukraine-federalizatsiya>); Ui.ua (<http://news.ui.ua/ua/svit/696982>); Телеканал новин «24» (http://24tv.ua/news/showNews.do?pislya_stilkoh_smertey_za_teritorialnu_tsilnist_zayavi_pro_federalizatsiyu_nepriynyatni_gopko&objectId=541317); Вибір народу України (<http://vybory.osp-ua.info/svituavybory-idxnews-36473.html>); TSN (<http://ru.tsn.ua/analitika/tri-ukrainy-putina-383645.html>).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Гройсман взяв участь у пленарному засіданні німецького Бундестагу, під час якого було ратифіковано Угоду Україна-ЄС.

Законопроекти щодо ратифікації Угоди про асоціацію України та ЄС та угод про асоціацію між ЄС та Грузією та ЄС з Молдовою представив міністр закордонних справ ФРН Ф.-В. Штайнмаєр.

«Сьогоднішня ратифікація Угоди про асоціацію - це історична подія, рішуче свідчення підтримки Бундестагом суверенного європейського вибору українців», - заявив Голова Верховної Ради України.

Представляючи законопроекти, міністр закордонних справ ФРН зазначив, що «жодна угода Євросоюзу не привернула такої уваги, як Угода про асоціацію ЄС з Україною», і наголосив, що ця угода «пов'язана з великими сподіваннями українців» на те, що вони «отримають надію на краще майбутнє». При цьому Ф.-В. Штайнмаєр підкреслив, що політика сусідства ЄС «не спрямована проти жодної країни», не суперечить інтересам жодної країни. «Євросоюз прагне вибудувати гарні стосунки як зі своїми

сусідами, так і з "сусідами сусідів", - сказав він.

У засіданні також взяли участь члени української офіційної делегації: керівник групи депутатської групи Верховної Ради України з міжпарламентських зв'язків з ФРН, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності С. Тарута, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції О. Семерак, член депутатської групи Верховної Ради України з міжпарламентських зв'язків з ФРН, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони І. Фріз.

Як повідомлялося раніше, 25-26 березня Голова Верховної Ради України перебуває з офіційним візитом у Федеративній Республіці Німеччина (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>).* – 2015. – 26.03).

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман обговорив зі співдоповідачами Комітету ПАРЄ з питань дотримання обов'язків та зобов'язань державами-членами Ради Європи (Моніторинговий комітет) перебіг конституційної реформи та реформи виборчого законодавства.

Під час зустрічі з М. Репс і Ж.-К. Мін'йоном у середу В. Гройсман наголосив, що конституційна реформа в частині децентралізації влади має на меті створення належної системи врядування в державі, зокрема повноцінної системи місцевого самоврядування, яке базуватиметься на принципах повсюдності, субсидіарності та фінансової самодостатності. На переконання керівника парламенту, такі зміни сприятимуть підвищенню довіри людей до влади.

В. Гройсман повідомив, що найближчим часом указом глави держави буде затверджений персональний склад Конституційної комісії, яку очолюватиме Голова Верховної Ради і комісія розпочне свою роботу щодо напрацювання змін до Основного закону. «Ми націлені на широкий діалог», – підкреслив В. Гройсман, додавши, що під час роботи комісії будуть враховані пропозиції всіх сторін конституційного процесу, зокрема представників усіх фракцій парламенту, експертів, Венеціанської комісії.

Серед першочергових завдань він також назвав реформи в економічній сфері, реформу правоохоронної та судової систем.

Керівник парламенту також наголосив на особливій ролі Верховної Ради в реформуванні країни та повідомив про ініціювання ним плану законодавчого забезпечення реформ, який має стати відповідним планом дій для парламенту. «Деякі законодавчі акти вже прийняті, і маємо працювати над прийняттям інших рішень», – сказав він. В. Гройсман також підкреслив важливість забезпечення якісної законотворчої роботи, професійного підходу до підготовки законів, що забезпечуватиме прийняття консолідованих рішень на виконання завдань, що стоять перед Україною.

Щодо реформування виборчого законодавства, Голова Верховної Ради повідомив про створення в парламенті експертної групи з питань підготовки

законопроекту «Про вибори депутатів Верховної Ради Криму, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів», яка має до кінця квітня напрацювати цей законодавчий акт. При цьому він висловив переконання, що виборче законодавство має бути розроблене «під країну, а не під ту чи іншу ситуацію».

Говорячи про ситуацію на Сході України, В. Гройсман заявив, що Україна зазнає потужної військової, економічної та інформаційної агресії з боку Російської Федерації, і наголосив, що Українська держава докладає зусиль до врегулювання ситуації мирним шляхом, виконуючи в повному обсязі мінські угоди.

Голова Верховної Ради подякував ПАРЄ за принципову позицію щодо звільнення народного депутата, члена асамблеї Н. Савченко (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2015. – 25.03).

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман і міністр закордонних справ ФРН Ф.-В. Штайнмайєр обговорили питання щодо імплементації реформ в Україні та ситуацію на Донбасі.

Міністр закордонних справ ФРН вважає, що федералізація не підходить Україні, оскільки може лише «ускладнити ситуацію». Про це він заявив на зустрічі з Головою Верховної Ради України В. Гройсманом у контексті обговорення перебігу реформ в Українській державі. Зустріч відбулася в середу в Берліні в рамках офіційного візиту керівника українського парламенту до Німеччини.

На думку Ф.-В. Штайнмайєра, Україні більше підійшла б модель воєводства, яка існує в Польщі.

Під час зустрічі Голова Верховної Ради України зазначив, що конституційна реформа в частині децентралізації влади має на меті створення належної системи врядування в державі, зокрема повноцінної системи місцевого самоврядування, яке базуватиметься на принципах повсюдності, субсидіарності та фінансової самодостатності.

Сторони також обговорили ситуацію на Сході України. Голова Верховної Ради заявив, що Україна в повному обсязі виконує мінські домовленості, і поінформував про рішення парламенту, ухвалені на їх виконання. В. Гройсман і Ф.-В. Штайнмайєр констатували, що, на жаль, бойовики продовжують обстріли позицій українських військових. Голова Верховної Ради закликав країни Євросоюзу, у тому числі ФРН, до подальшого тиску на Росію з метою виконання нею мінських домовленостей щодо припинення вогню на Донбасі.

В. Гройсман також акцентував на важливості розгортання на території України місії з підтримання миру та безпеки, на необхідності вжиття заходів до підвищення обороноздатності Української держави.

Під час зустрічі Голова Верховної Ради висловив співчуття родинам загиблих унаслідок аварії пасажирського літака Airbus A320 компанії Germanwings, що сталася 24 березня 2015 р. на півдні Франції (*Офіційний*

портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 25.03).

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман і президент Бундесрату, прем'єр-міністр землі Гессен Ф. Буфьє під час зустрічі у Берліні у середу обговорили актуальні питання двостороннього співробітництва.

Під час зустрічі Сторони також обговорили ситуацію на Сході України і були одностайні у думці щодо необхідності розв'язання конфлікту мирним шляхом. Президент Бундесрату погодився з тим, що у питанні конфлікту на Сході України йдеться не тільки про Україну, – це становить загрозу для усієї Європи. «Треба не допустити військових дій, які призведуть до численних жертв», – наголосив він.

Ф. Буфьє зазначив, що ФРН має допомагати у розбудові України, включаючи питання лібералізації візового режиму, і запевнив, що Німеччина і надалі підтримуватиме нашу державу, у тому числі у її євроінтеграційних прагненнях, а також у питанні здійснення реформ. Сторони наголосили, що ухвалення позитивного рішення щодо лібералізації візового режиму стало би потужним сигналом для українського суспільства.

Спілкуючись з журналістами по завершенні зустрічі, В. Гройсман зазначив, що Сторони також домовилися про активізацію співробітництва між федеративними землями ФРН та регіонами України. «Ми маємо прихильників, які підтримують Україну та її територіальну цілісність», – зазначив він (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 25.03).*

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман зустрівся з головою парламентського Комітету з контролю за виборами, імунітетів та Регламенту Й. Вадефулем, з головою парламентського Комітету у закордонних справах Н. Рьоттгеном і членами цих комітетів.

Зустрічі відбулися в середу в Берліні в рамках офіційного візиту керівника українського парламенту до Німеччини.

На початку зустрічі В. Гройсман висловив щиру подяку депутатам бундестагу і всьому німецькому народові за підтримку суверенітету та територіальної цілісності України, за консолідацію міжнародної спільноти в наданні допомоги Україні.

В. Гройсман також висловив співчуття німецькому народові з приводу катастрофи пасажирського літака Airbus A320 компанії Germanwings, що сталася 24 березня 2015 р. на півдні Франції.

Керівник українського парламенту висловив вдячність за можливість зустрітися й наголосив, що Верховна Рада «надає особливого значення поглибленню співпраці з бундестагом». «Це співробітництво для нас є надзвичайно корисним з точки зору обміну досвідом для здійснення подальших реформ і реалізації євроінтеграційного курсу», – наголосив він. «Парламент – живий організм, тож якщо він правильно налаштований, то й

працюватиме дуже добре, – сказав В. Гройсман, – Ми фактично відроджуємо парламентаризм, і важливо це зробити правильно». Він підкреслив, що міжпарламентська співпраця дасть змогу підвищити інституційну спроможність не лише Верховної Ради, а й усіх державних структур, що дасть можливість успішно подолати виклики, які постали перед Україною, а також здійснити докорінні реформи в усіх сферах життя.

Парламентарі бундестагу, окресливши принципи роботи своїх комітетів, наголосили на необхідності «чітких правил у роботі парламенту» і висловили готовність поділитися досвідом парламентської роботи з колегами – членами профільних комітетів Верховної Ради.

Під час обговорення ситуації на Сході України В. Гройсман наголосив, що з боку Росії здійснюється військова, економічна та інформаційна агресія проти України. «Конфлікт на Сході вийшов за межі України, Російська Федерація хоче силою зупинити процеси євроінтеграції в нашій державі», – зазначив він.

Голова Верховної Ради висловив вдячність німецькій стороні за підтримку в питанні пошуку шляхів для врегулювання конфлікту на Донбасі. При цьому він заявив, що врегулювання конфлікту в жодному разі не може відбутися «за рахунок втрати територіальної цілісності та незалежності», і наголосив на важливості розгортання на території України миротворчої місії та вжиття заходів щодо підвищення обороноздатності Української держави.

Голова Верховної Ради підкреслив, що Україна в повному обсязі виконує мінські домовленості, і зазначив, що необхідно продовжувати міжнародний тиск на Росію, зокрема шляхом секторальних санкцій, з метою виконання нею мінських угод (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 25.03*).

***

Склад Кабінету Міністрів може бути змінено. Ці зміни, імовірно, відбудуться пакетом. Про це в інтерв'ю «Українській правді» заявив віцепікер Верховної Ради А. Парубій.

При цьому він відмовився озвучити будь-які прізвища чи терміни переформатування уряду, пояснивши, що остаточне рішення ще не прийнято (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2015. – 24.03*).

***

Голова Комітету у закордонних справах Г. Гонко провела зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Ірак в Україні Ш. Х. Саїдом.

Метою зустрічі було обговорення проблематики подальшого розвитку дво- і багатосторонньої співпраці українських та іракських парламентарів на міжнародному рівні. Значна увага була приділена обговоренню внутрішньополітичної ситуації в країнах, а саме схожим викликам – боротьбі проти терористичних загроз, які постали не лише перед нашими народами, а є актуальними також у регіональному та глобальному вимірах.

Сторони наголосили на необхідності розвитку міжпарламентського співробітництва між Україною та Республікою Ірак, можливості подальшого обміну візитами делегацій парламентських груп дружби Україна – Ірак та Ірак – Україна. Остання буде сформована після проведення виборів у парламенті Республіки Ірак найближчим часом. Зазначалося, що саме парламентський напрям співпраці сприятиме розвитку українсько-іракських відносин і в багатьох інших сферах.

Сторони звернули особливу увагу на необхідність поглиблення співробітництва в торговельно-економічній та інших галузях (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 24.03*).

***

Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення рекомендує Верховній Раді відхилити пропозиції Президента України до Закону України «Про внесення змін до Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” щодо удосконалення пенсійного забезпечення».

Члени комітету розглянули пропозиції Президента України до Закону (реєстр. № 1086), повернутого ним до Верховної Ради.

Президент України не підписав прийнятий Верховною Радою 14 січня 2015 р. Закон, висловивши до нього свої зауваження.

На думку глави держави, Законом передбачено продовжити до 1 січня 2022 р. дію положення щодо права виходу на пенсію після досягнення 55-річного віку жінкам, які звільнені з роботи та мають не менше 30 років страхового стажу.

Разом з тим, з огляду на наявність протягом останніх років дефіциту бюджету Пенсійного фонду України, який покривається за рахунок коштів державного бюджету, сьогодні відсутнє фінансове забезпечення реалізації зазначеного положення, що, за інформацією Кабінету Міністрів, потребуватиме у 2015 р. додаткових видатків у розмірі 387,5 млн грн.

Президент України, враховуючи зазначене, пропонує п. 2 розд. I Закону виключити.

Члени комітету звернули увагу на те, що для жінок, які звільнилися з роботи після досягнення 55-річного віку за наявності страхового стажу не менше 30 років, розмір їхніх пенсій зменшується на 0,5 % за кожний повний чи неповний місяць дострокового виходу на пенсію.

Крім того, якщо така жінка працевлаштується, виплата дострокової пенсії на час її роботи припиняється.

Народні депутати також зауважили, що зменшення розміру пенсії за віком застосовується протягом усього періоду одержання пенсії незалежно від її виду.

За інформацією Пенсійного фонду, у 2014 р. близько 91,5 тис. жінок скористалися правом виходу на пенсію після досягнення 55 років. При цьому середньомісячний розмір призначених пенсій становив 1329,11 грн, а загальна сума видатків Пенсійного фонду на ці виплати становила

121 732,8 тис. грн.

Як зазначив Президент, прийняття Закону спрямовано на захист прав жінок передпенсійного віку, які є неконкурентоспроможними на ринку праці та опинилися в складних економічних обставинах, зумовлених масовими звільненнями працівників. Отже, виплата пенсій вказаній категорії жінок розглядається як певна альтернатива виплаті їм допомоги по безробіттю.

Міністерство соціальної політики України зазначає, що станом на 1 лютого 2015 р. у Державній службі зайнятості зареєстровано 7 тис. жінок віком 55 та 56 років, які мають право на отримання допомоги по безробіттю.

Розрахункова прогнозна середньомісячна чисельність жінок віком старше 55 років, які одержуватимуть допомогу по безробіттю у 2015 р., становить близько 9,6 тис. осіб, або 2,4 % загальної чисельності одержувачів допомоги по безробіттю. Прогнозні розрахункові видатки на допомогу по безробіттю для цієї категорії безробітних становлять 177,5 млн грн, що становить 3,1 % загальних прогнозних видатків на виплату допомоги по безробіттю у 2015 р. Середній розмір допомоги по безробіттю в січні 2015 р. по країні становив 1252 грн.

Крім того, Пенсійний фонд не надав розрахунків щодо економії коштів бюджету фонду внаслідок втрати права жінок, які народилися в період по 31 грудня 1961 р., на підвищення пенсії в розмірі 2,5 % за кожні шість місяців більш пізнього виходу на пенсію, починаючи з 55 років до досягнення ними 60-річного віку.

Таким чином, у разі підтримки пропозиції Президента та не продовження права жінок на достроковий вихід на пенсію у 55 років, витрати Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття на виплату їм допомоги можуть сягати до 180 млн грн, але з прийнятною точністю їх спрогнозувати неможливо.

Головне науково-експертне управління апарату Верховної Ради України висловлює сумнів щодо очікуваної економії бюджетних коштів на покриття дефіциту Пенсійного фонду в разі неприйняття зазначеної норми.

Враховуючи вищевикладене, комітет рекомендує Верховній Раді відхилити пропозиції Президента України та прийняти Закон у цілому (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 25.03*).

***

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи підтримує законопроект про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» щодо цільового спрямування екологічного податку.

Як зазначалося під час обговорення, законопроект (реєстр. № 2261) розроблено з метою відновлення дії окремих норм бюджетного законодавства щодо забезпечення спрямування надходжень від екологічного податку до спеціального фонду державного та місцевих бюджетів, зокрема до відповідних фондів охорони навколишнього природного середовища,

згідно із чинним природоохоронним законодавством.

Законопроектом пропонується внести зміни в додатки № 1 і 3 Закону «Про Державний бюджет України на 2015 рік»: доходи від екологічного податку в сумі 1 495 055,7 тис. грн за кодом 19010000 перенести із Загального до Спеціального фонду; видатки по головному розпоряднику коштів «Міністерство екології та природних ресурсів України» в сумі 1 495 055,7 тис. грн перенести із Загального до Спеціального фонду за такими бюджетними програмами: 2401270, 2407070, 2408070, 2408090, 2408110, 2408120.

Члени комітету взяли до уваги, що, відповідно до ст. 47 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», для фінансування заходів щодо охорони навколишнього природного середовища утворюються державний, Автономної Республіки Крим і місцеві фонди охорони навколишнього природного середовища, основним джерелом наповнення яких є екологічний податок, який розподіляється між державним та місцевими бюджетами. Водночас 31 липня 2014 р. внесено зміни до Бюджетного кодексу та Закону України «Про Державний бюджет України на 2014 рік», якими доходи від екологічного податку скеровано до Загального фонду державного та відповідних місцевих бюджетів, що фактично означає ліквідацію вищезазначених природоохоронних фондів.

Крім того, зазначали учасники засідання комітету, 28 грудня 2014 р. прийнято зміни до Бюджетного кодексу щодо реформи міжбюджетних відносин, а також Державний бюджет на 2015 рік, якими закріплено норму щодо спрямування екологічного податку до Загального фонду державного та відповідних місцевих бюджетів. Унаслідок цього, наголошувалося під час обговорення законопроекту, Державний фонд охорони навколишнього природного середовища у 2014 р. вже втратив близько 3 млрд грн надходжень від екологічного податку, кошти якого було спрямовано до Загального фонду державного бюджету та перерозподілено на інші видатки, не пов'язані з природоохоронною діяльністю (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 25.03*).

***

Комітет з питань національної безпеки і оборони рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до ст. 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» (щодо посилення захисту прав дітей-інвалідів). Законопроектом (реєстр. № 2011) пропонується надати військовозобов'язаним, на утриманні яких перебуває дитина-інвалід підгрупи А віком до 18 років, відстрочку від призову на військову службу під час мобілізації з метою посилення захисту прав дітей-інвалідів. Члени комітету підтримали законопроект, прийняття якого дасть змогу вдосконалити систему проведення мобілізації, підвищити захист дітей-інвалідів до 18 років і громадян України, які призвані на військову службу під час мобілізації (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 25.03*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент П. Порошенко підписав Указ «Про заходи з відзначення у 2015 році 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни».

Президент доручив Кабінету Міністрів забезпечити проведення в Києві та інших населених пунктах урочистостей і меморіальних заходів, присвячених 70 річниці Перемоги над нацизмом у Європі, Дню пам'яті та примирення і Дню Перемоги, які відзначаються 8 та 9 травня відповідно, а також 70 річниці завершення Другої світової війни, яка відзначається 2 вересня 2015 р.

Крім того, уряд має опрацювати питання щодо поліпшення умов життєзабезпечення ветеранів війни, насамперед учасників бойових дій, інвалідів і дітей війни та жертв нацистських переслідувань, а також щодо сприяння процесам консолідації суспільства, налагодження громадянського взаєморозуміння і примирення в питаннях національної історії.

«Передбачені заходи спрямовані на вшанування подвигу українського народу в перемозі антигітлерівської коаліції», – наголосив на брифінгу заступник глави Адміністрації Президента Р. Павленко. Згідно з даними Інституту історії НАН України, людські втрати у Другій світовій війні становлять від 8 до 10 млн українців. «Український народ і ті, хто захищали Україну, мають бути гідно вшановані», – наголосив заступник глави АПУ.

Згідно з Указом, щороку 8 травня в Україні буде відзначатися День пам'яті та примирення. «8 травня не буде вихідним днем. Це день вшанування пам'яті, а 9 травня – залишається вихідним», – уточнив Р. Павленко.

Президент також доручив Кабінету Міністрів забезпечити разом з Національним банком України виготовлення та випуск в обіг пам'ятної монети на відзнаку 70 річниці Перемоги над нацизмом у Європі, а також випуску в обіг поштової марки й конверта, присвячених пам'ятній даті. Міністерство внутрішніх справ, Служба безпеки України, обласні та Київська міська державна адміністрація мають вжити заходи із забезпечення громадського порядку та безпеки громадян під час відзначення річниці (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 25.03*).

***

Президент П. Порошенко підписав Закон України «Про численність Збройних сил України» (назва документа – за періоджерелом), який був ухвалений Верховною Радою 5 березня.

Законом № 235-VIII затверджено чисельність ЗСУ в кількості, яка не перевищує 250 тис. осіб, у тому числі 204 тис. військовослужбовців. В особливий період чисельність Збройних сил збільшується на кількість особового складу, призваного на військову службу на виконання

нормативних актів про мобілізацію.

У Пояснювальній записці до законопроекту зазначається, що з метою забезпечення виконання ЗСУ функцій щодо оборони України, захисту її суверенітету, територіальної цілісності й недоторканності є необхідність правового врегулювання чисельності армії. Раніше Верховною Радою була затверджена чисельність Збройних сил у межах 184 тис. осіб.

Однак з початком особливого періоду, враховуючи загрози національній безпеці України у воєнній сфері, у ЗСУ формуються два управління оперативних командувань, 11 бригад, чотири полки, 18 батальйонів, 16 окремих рот і 13 взводів різного призначення. Для своєчасного розгортання визначеного угруповання військ (сил) Збройні сили необхідно утримувати в чисельності 250 тис. осіб *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 25.03).*

***

Президент України П. Порошенко підписав Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про акціонерні товариства”».

Документом вносяться зміни до ст. 30, 38, 41, 55, якими запроваджується єдиний підхід до зниження кворуму для всіх акціонерних товариств, у тому числі тих, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави і де вона є власником 50 % й більше простих акцій.

Цей крок наближає законодавство України до міжнародних стандартів щодо кворуму загальних зборів акціонерних товариств і запроваджує нормальний підхід, коли для прийняття рішення в акціонерному (колективному) підприємстві необхідно 50 % голосів акціонерів «плюс» 1 голос.

Крім того, документом удосконалюється механізм обрання та діяльності органів акціонерного товариства, забезпечується дієвий механізм виконання рішень товариства щодо виплати дивідендів.

Запроваджені механізми також сприятимуть додатковим надходженням до Державного бюджету України в результаті підвищення ефективності прийняття і виконання рішень про виплату дивідендів акціонерними товариствами, у статутних капіталах яких є корпоративні права держави.

Таким чином, Закон сприятиме захисту інтересів держави *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 25.03).*

***

Президент П. Порошенко підписав Закон «Про ліцензування видів господарської діяльності».

Закон № 222-VIII від 2 березня 2015 р. регулює суспільні відносини у сфері ліцензування видів господарської діяльності, визначає виключний перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню,

встановлює уніфікований порядок їх ліцензування, нагляд і контроль у сфері ліцензування, відповідальність за порушення законодавства у цій сфері.

Закон суттєво спрощує порядок отримання ліцензій, зменшує кількість видів господарської діяльності, які підлягають ліцензуванню, що дозволить підвищити рейтинг України за класифікацією Світового банку через утворення більш сприятливих умов розвитку підприємництва та зростання інвестиційної привабливості України.

Заступник глави Адміністрації Президента, секретар Національної ради реформ Д. Шимків, коментуючи Закон, зазначив: «Прийняття цього Закону є дуже важливим для бізнесу та для економіки України в цілому. Закон суттєво обмежить можливості для корупції у сфері ліцензування, сприятиме підвищенню позицій України у міжнародних рейтингах, а також стимулюватиме розвиток підприємництва та надходження інвестицій в економіку» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).* – 2015. – 25.03).

***

Під час участі в урочистостях з нагоди 23 річниці створення Служби безпеки України Президент П. Порошенко вручив орден «За мужність» дружині капітана СБУ В. Мандзика, який загинув від рук злочинців під Волновахою.

Глава держави повідомив, що за його дорученням усі силові відомства вже розпочали масштабну операцію з пошуку та затримання злочинців, які здійснили цей жахливий злочин. «Цей трагічний випадок показує, що не менш серйозними, ніж зовнішні загрози для нашої держави, є внутрішні загрози безпеці України та її громадян. Справа честі саме для Служби безпеки України – якомога швидше довести цю справу до кінця», – наголосив П. Порошенко.

Президент доручив ретельно перевірити причетність до цих злочинів усіх підозрюваних. «Можу вас запевнити: від карі і відповідальності не захистять нікого ні “криша” держслужбовця, ні мандат народного депутата, ні так звані кишенькові армії, якими дехто намагався лякати українських громадян», – зазначив П. Порошенко.

Президент повідомив, що вже арештовано десятки підозрюваних і вилучено кілька сотень одиниць зброї в декількох областях України.

П. Порошенко відзначив, що СБУ першою прийняла бій з агресором і першою зазнала людських втрат. «Це були вірні присяжі офіцери-“альфівці”, які ще 13 березня 2014 р. вступили в зіткнення з сепаратистською бандою», – сказав Президент. Уже понад 4 тис. співробітників СБУ взяли участь в антитерористичній операції, 67 отримали поранення, семеро загинули. Полковнику О. Аніщенку та майору Р. Лужевському посмертно присвоєно звання Героя України. «Низький уклін рідним та близьким героїв», – сказав П. Порошенко.

Глава держави вручив родичам загиблих офіцерів СБУ О. Аніщенка та Р. Лужевського посвідчення Героя України та ордени «Золота зірка» і

нагородив кількох діючих офіцерів СБУ державними нагородами (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).* – 2015. – 25.03).

***

Президент П. Порошенко на зустрічі з міністром закордонних справ Австрії С. Курцем обговорив питання подальшої допомоги Австрії розв'язанню проблем Донбасу, інтеграції України та ЄС і запровадженню реформ в Україні.

Глава держави поінформував про ситуацію на Донбасі та подякував Австрії за гуманітарну допомогу регіону.

Співрозмовники обговорили можливість введення міжнародної миротворчої місії в Україну. П. Порошенко наголосив, що це питання є важливим для встановлення сталого миру на Донбасі.

Президент також зазначив, що влада концентрується не лише на питаннях безпеки, а й на проведенні реформ – встановленні в Україні верховенства права, проведенні судової реформи, змін для покращення інвестиційного клімату та боротьби з корупцією. Глава держави запросив представників бізнесу Австрії інвестувати в Україну та взяти участь у Міжнародній конференції з підтримки України, проведення якої планується в квітні.

Глава держави також підкреслив, що Україна очікує ратифікації австрійською стороною Угоди про асоціацію між Україною та ЄС і сподівається на прискорення цього процесу.

Окремо П. Порошенко звернув увагу на важливість максимальної координації в питанні повернення фінансових активів, які були незаконно вивезені з України.

Президент передав запрошення федеральному президенту Австрії Г. Фішеру відвідати Україну.

Міністр закордонних справ Австрії С. Курц повідомив Президенту України про плани своєї країни збільшити кількість членів Моніторингової місії ОБСЄ від цієї країни з 17 до 30 представників.

Також, за його словами, Австрія готова продовжити програми гуманітарної допомоги для постраждалих і внутрішньо переселених осіб з Донецької та Луганської областей. Зокрема, він повідомив про рішення уряду Австрії додатково збільшити фінансування на гуманітарну допомогу на 500 тис. євро.

«Я сьогодні мав зустріч з австрійським бізнесом та спільнотою в Україні, і вони підтвердили намір залишити активи в Україні. Думаю, це позитивний сигнал», – сказав С. Курц. За його словами, австрійський бізнес бачить позитивні перспективи свого розвитку та роботи в Україні (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).* – 2015. – 25.03).

***

У Міжнародному аеропорту «Бориспіль» Президент П. Порошенко зустрів літак військово-повітряних сил США з першою партією американських броньованих автомобілів.

Автомобілі НММWV надійшли відповідно до рішення США про передачу Україні оборонних засобів. Усього прибуло 10 автомобілів з посиленою бронею, вісім з яких після оснащення озброєнням українського виробництва будуть направлені в підрозділи висококомобільних десантних військ, два – спеціальним підрозділам Служби безпеки України. Президент передав командирам підрозділів сертифікати на вказані автомобілі.

Загалом США планують поставити 230 автомобілів НММWV, з них 30 – з посиленою бронею. Очікується, що ще дві партії по 10 машин з посиленою бронею прибудуть в Україну до квітня, а решта 200 автомобілів – протягом 45 днів.

Глава держави під час церемонії зустрічі зазначив, що надання цієї техніки засвідчило реальну підтримку України з боку США в боротьбі за територіальну цілісність та суверенітет. «Всебічний діалог між Києвом і Вашингтоном та надання Сполученими Штатами підтримки Україні є справжнім, реальним підтвердженням стратегічного партнерства між нашими країнами», – наголосив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).* – 2015. – 25.03).

***

У середу, 25 березня, під час засідання уряду України затримані голова Державної служби України з надзвичайних ситуацій С. Бочковський і його перший заступник В. Стоєцький. Вони обвинувачуються в корупції під час проведення тендерних закупівель. Прем'єр-міністр України А. Яценюк заявив про звільнення цих посадовців і відсторонення керівництва по всій вертикалі ДСНС.

Під час засідання Кабінету Міністрів міністр МВС України А. Аваков звернувся до глави уряду за дозволом провести слідчі дії в приміщенні Кабінету Міністрів. До зали засідань увійшли слідчі, які зачитали С. Бочковському та В. Стоєцькому обвинувачення. Після цього посадовців у наручниках виведено із зали.

А. Аваков повідомив, що С. Бочковський і В. Стоєцький підозрюються в організації злочинних схем закупівлі пального в приватних компаній за завищеними цінами. При переказуванні коштів через офшорні компанії частина з них була переведена на особисті рахунки голови ДСНС та його першого заступника.

Глава уряду звернувся до Міністерства внутрішніх справ провести всі процесуальні дії відповідно до закону, а до органів прокуратури – подати до суду. «Розслідування вести максимально публічно, як це дозволяє Кримінально-процесуальний закон», – наголосив А. Яценюк.

Він повідомив, що звернеться до американських і європейських партнерів «із тим, щоби допомогти відслідкувати всі фінансові транзакції по

фірмах, які були номінально зареєстровані в Сполучених Штатах Америки, і по банківських рахунках, які фактично зареєстровані на Кіпрі, для того щоб вся злочинна схема була викрита і злочинці понесли покарання. Коли країна в війні, кожна копійка на рахунку, вони грабують людей і державу. Так буде з кожним, хто порушує закон і хто знущається з Української держави».

Міністр МВС України звернувся до А. Яценюка щодо звільнення голови та першого заступника голови ДСНС.

Прем'єр-міністр України наголосив, що уряд підтримує рішення про їх звільнення та відсторонення «всього керівництва по всій вертикалі Державної служби з надзвичайних ситуацій».

А. Яценюк звернувся до А. Авакова «так само проводити розслідування щодо всього регіонального керівництва, яке було задіяне в корупційній схемі по розкраданню державних коштів» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2015. – 25.03).

***

«Спроби посадовців грабувати країну і уникнути відповідальності – приречені», – наголосив А. Яценюк.

«Уряд України дав чіткі й жорсткі доручення щодо реальної боротьби з корупцією в країні, – заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні уряду України в середу, 25 березня. – Країна воює, витрачає мільярди на армію і оборону, люди допомагають тому, щоби наші Збройні сили, щоб наша держава встояла в цій жахливій війні з Росією».

Глава уряду нагадав, що Кабінет Міністрів розпочав ряд службових розслідувань стосовно діяльності вищих посадовців. Зокрема, завершилося службове розслідування щодо діяльності керівництва Державної фіскальної служби України, за результатами якого звільнені заступники голови ДФС і прийнята відставка її керівника І. Білоуса: «Матеріали на 20 тис. сторінок опрацьовані комісією з розслідування і передані до Генеральної прокуратури України для порушення відповідних кримінальних проваджень».

Три тижні тому, нагадав А. Яценюк, уряд розпочав службове розслідування проти голови Державної фінансової інспекції, «який, прикриваючись політичними силами, намагається втекти від відповідальності»: «Розслідування буде завершено, матеріали будуть передані до правоохоронних органів. І ніяка політична сила та політичні гасла не дадуть можливості керівнику Державної фінансової інспекції уникнути відповідальності». Глава уряду повідомив, що Міністерство внутрішніх справ України розпочало розслідування стосовно діяльності керівників ряду державних компаній, у тому числі «Аграрного фонду», компанії «Укрспирт», продовольчо-зернової компанії, об'єктів енергетики. Урядом також відсторонено від виконання обов'язків керівництво окремих підприємств «Укрзалізниці» та розпочато відповідні службові розслідування. «Спроби керівників залізниць далі грабувати країну і уникнути відповідальності – приречені», – наголосив А. Яценюк (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2015. – 25.03).

***

А. Яценюк: Щодо членства України в НАТО народ має визначитися на референдумі після реалізації реформ.

«Після того, коли ми проведемо реформи, народ України повинен на референдумі визначитися щодо членства України в Альянсі. І Альянс повинен поповнитися ще одним членом, який разом з вільним світом захищає свободу і демократію від агресорів», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у середу, 25 березня, на III Київському безпековому форумі для молоді, організованому Фондом «Відкрий Україну».

Глава уряду зазначив, що на Заході «не всі щасливі від такої позиції»: «При всій повазі до наших партнерів, основа позиції повинна лежати в українському інтересі. На даному етапі наш інтерес – це сильна і модерна українська армія, якій треба допомогти. Ми захищаємо кордони Європейського Союзу від російської агресії» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 25.03*).

***

А. Яценюк: Торік на єдиному казначейському рахунку було 108 тис. грн, сьогодні – 15,5 млрд грн.

«Рік тому, коли я був призначений на посаду Прем'єр-міністра України, у нас на єдиному казначейському рахунку було 108 тис. грн. Сьогодні вранці на казначейському рахунку держави – 15,5 млрд грн», – повідомив глава уряду України А. Яценюк під час селекторної наради з керівниками ОДА з питань стану виконання місцевих бюджетів у вівторок, 24 березня.

А. Яценюк наголосив, що, незважаючи на відсторонення від виконання обов'язків усього керівництва Державної фіскальної служби, «за цей період часу доходи Державного бюджету загалом зросли на 8 млрд грн – “плюс” 15 %».

Він повідомив, що акцизні збори зросли на 43 %, збори ПДВ – на 37 %: «Митниця також дала більше – додатково 30 %».

«Ми втратили четверту частину української економіки. Через війну, яка розв'язана Росією, закриті сотні підприємств. І при цьому нам вдалося зібрати податків більше, ніж в минулому році», – наголосив він.

А. Яценюк нагадав, що кошти, які Україна отримала як кредит від Міжнародного валютного фонду розміром 25 млрд дол. США, «не йдуть на соціальні виплати та фінансування оборони»: «Частина йде на виплату зовнішніх боргів, а інша частина – на поповнення золотовалютних резервів Національного банку, щоб стабілізувати ситуацію».

Оскільки кошти на виплату зовнішніх боргів Україна отримала за рахунок кредиту МВФ, наголосив він, «доходи, які ми отримуємо в бюджет, ми відправляємо не на борги, а на фінансування армії, виплату заробітної платні, пенсій, соціальних платежів».

А. Яценюк підкреслив, що «затримки по жодному соціальному платежу не було і не буде»: «Розумію, що рівень таких соціальних платежів не

відповідає потребам людини. Розумію, що треба більше. Але чим більше заробимо, тим більше віддамо на соціальні пільги, гарантії і на допомогу в першу чергу малозабезпеченим» *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 24.03).*

***

Воля народу через референдум повинна визначити нову українську Конституцію, – зазначив А. Яценюк.

«Країні потрібна нова Конституція. Вважаю, що основні положення української Конституції повинні бути затверджені на всеукраїнському референдумі», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час селекторної наради з керівництвом областей у вівторок, 24 березня.

Глава уряду нагадав, що відбувся перший етап бюджетної децентралізації. Щодо політичної децентралізації, зазначив А. Яценюк, Президент України прийняв рішення про створення Конституційної комісії, яку очолив Голова парламенту України.

«Уряд робить свій шмат роботи, який стосується в першу чергу бюджетної децентралізації. А далі Президент, парламент і уряд разом із українським народом, виключно опираючись на волю народу України, в найкоротші терміни будуть писати нову європейську українську Конституцію», – наголосив він.

Новий Основний закон, підкреслив А. Яценюк, має передбачати «як додаткові повноваження для регіонів, так і додаткову відповідальність для них: «Нова Конституція врегулює питання балансу влад, визначить нову якісну європейську і прозору судову систему, систему органів прокуратури, систему органів боротьби з корупцією».

У рамках діяльності Конституційної комісії, наголосив він, значна робота покладатиметься на обласні державні адміністрації: «Важливо, щоби український народ сказав своє “так” новій українській Конституції. Треба проводити круглі столи, треба розмовляти з людьми, доводити позицію і чути позицію людей» *(Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 25.03).*

***

Після першого етапу бюджетної децентралізації надходження до місцевих бюджетів зросли на чверть, зазначив А. Яценюк.

Після проходження першого етапу бюджетної децентралізації зросли доходи місцевих бюджетів: «За січень – лютий до загального фонду місцевих бюджетів надійшло 13 млрд грн, що на 25 % більше, ніж за аналогічний період попереднього року», – повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час селекторної наради з керівниками ОДА з питань стану виконання місцевих бюджетів у вівторок, 24 березня.

«Усвідомлюю, що це далеко не межа. І завдяки нашій спільній роботі та реальній боротьбі з корупцією, запуску економіки фінансовий результат буде кращий», – наголосив він.

Глава уряду нагадав про доручення керівникам ОДА, аби кожна область

публічно звітувала про використання коштів місцевих бюджетів: «Поки що доручення не виконано. Просив би в місячний термін виконати доручення уряду і на сайтах обласних державних адміністрацій публікувати всю інформацію в щотижневому режимі – скільки грошей отримали і на які основні статті їх відправили».

Громадяни, за його словами, повинні бачити, «що сплата податків в країні має конкретний результат – відремонтували дорогу, школу, заплатили зарплату, пенсію, соціальні виплати». «Прозорість використання державних грошей – це вимога сьогодення. Це не гроші чиновників – це гроші країни. Це гроші кожного українця, який сплачує податки. Це гроші кожної компанії, яка дає роботу і також платить податки в державну казну. Це гроші, які повинні використовуватися на кожного українця і на відновлення держави в цілому», – наголосив А. Яценюк (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2015. – 24.03).

***

Уряд розглянув і схвалив проект закону про державну службу та службу в органах місцевого самоврядування. Про це повідомила міністр Кабінету Міністрів Г. Онищенко на брифінгу за результатами засідання уряду 25 березня.

За словами міністра, це абсолютно новий законопроект, який було розроблено на основі спільної роботи Національного агентства з питань державної служби, Міністерства юстиції, Секретаріату Кабінету Міністрів із залученням громадськості та міжнародних експертів.

«Даний закон передбачає абсолютно новий порядок формування корпусу державних службовців, – наголосила Г. Онищенко. – Це лише конкурсні процедури, це зрозуміла система оплати праці, а також система стимулювання, заохочення державних службовців та притягнення до відповідальності».

Крім того, законопроектом передбачено формування комісії з питань вищого корпусу державної служби, яка має проводити конкурси на посади вищих керівників державної служби.

«Даний законопроект буде направлено найближчим часом до Верхової Ради, і ми маємо сподівання, що він буде підтриманий у парламенті», – зазначила Г. Онищенко (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2015. – 25.03).

***

25 березня під час брифінгу, який відбувся після засідання уряду, міністр Кабінету Міністрів України Г. Онищенко повідомила про основні кадрові питання, які були розглянуті на засіданні.

Зокрема, міністр розповіла про резонансне звільнення під час засідання уряду голови Держслужби з надзвичайних ситуацій С. Бочковського та його заступника В. Стоєцького, які обвинувачуються в корупції під час проведення тендерних закупівель. Міністерство внутрішніх справ отримало

доручення продовжити розслідування злочинних дій щодо керівництва ДСНС, які були виявлені. Тимчасово виконуватиме обов'язки голови ДСНС З. Шкіряк.

Крім того, було звільнено з посади начальника державного територіально-галузевого об'єднання «Південно-Західна залізниця» О. Кривопіщина. «Цього рішення чекали і воно прийнято урядом. До проведення відкритого конкурсу на заміщення посади виконуючим обов'язки начальника ДТГО «Південно-Західна залізниця» було призначено В. Тягульського», – повідомила Г. Онищенко.

Також міністр виокремила інформацію про звільнення з посади голови Державної інспекції України з безпеки на морському та річковому транспорті П. Булановича, адже його звільнення відбулося з підстав, передбачених Законом України «Про очищення влади», а саме у зв'язку з поданням недостовірних відомостей щодо наявності майна в поданій декларації про майновий стан за 2013 р.

«Уряд продовжує працювати над тим, щоб звільняти людей, які подають завідомо неправдиві відомості в своїх деклараціях про доходи», – зазначила міністр (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2015. – 25.03).

***

Уряд схвалив ряд рішень щодо вдосконалення антикорупційного законодавства, як проектів законів, так і кілька постанов Кабінету Міністрів у цій сфері. Про це повідомила міністр Кабінету Міністрів Г. Онищенко на брифінгу за результатами засідання уряду 25 березня.

Зокрема, схвалено проект закону про діяльність Національного антикорупційного бюро, включення його до системи органів, які здійснюють боротьбу з організованою злочинністю, а також переліку суб'єктів, які забезпечують нацбезпеку. Крім того, були унормовані певні положення законодавства, щоб усунути дублювання положень у сфері соціального забезпечення працівників цього органу.

Частина нормативних актів, розглянутих урядом, стосувалася Національного агентства з питань запобігання корупції.

«На даний момент передбачено порядок проведення конкурсу на посади в Нацагентстві, – повідомила Г. Онищенко. – Визначено, що конкурсна комісія включатиме представника від Верховної Ради, від Адміністрації Президента, від Кабінету Міністрів, від Нацдержслужби, а також чотирьох громадських організацій, які працюють в цій сфері».

Крім того, визначено порядок проведення спеціальних перевірок осіб, які претендують на посади, що займають відповідальне або особливо відповідальне становище. Ідеться про державних службовців I–III категорії, суддів, прокурорів слідчих, а також керівників і їхніх заступників тих органів державної влади, діяльність яких поширюється на всю Україну.

Також було схвалено дуже важливий нормативний акт, який має велике значення для України – Національну стратегію у сфері прав людини. Цей нормативний акт охоплює всі життєво важливі сфери людини та передбачає,

крім декларативних положень, механізми участі громадськості під час прийняття рішень, які стосуються прав людини, а також передбачено громадську експертизу діяльності органів державної влади.

«На даний момент унормовано порядок проведення такої перевірки, а також усунуто ті прогалини, які були до цього, – наголосила міністр. – Таким чином, Міністерство юстиції, яке було відповідальне за прийняття цих нормативних актів, на даний момент виконало взяті на себе зобов'язання в частині подальшого проведення антикорупційної реформи: ті постанови, які стосуються Кабінету Міністрів, уже прийняті, а зміни до законів, сподіваюсь, знайдуть підтримку у парламенті, куди найближчим часом ми їх передамо» (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2015. – 25.03).

***

В Україні уволити керівників майже всіх обласних управлінь ГосЧС, а також Києва. Об этом заявил глава МВД А. Аваков, передает «РБК-Украина». В перечне министра указаны 19 областей: Ривненская, Волынская, Днепропетровская, Житомирская, Ивано-Франковская, Киевская, Кировоградская, Луганская, Львовская, Николаевская, Одесская, Сумская, Полтавская, Тернопольская, Харьковская, Хмельницкая, Черкасская, Черниговская и Черновицкая (<http://korrespondent.net/ukraine/3495472-v-ukraïne-uvolyly-rukovodytelei-pochty-vsekh-oblastnykh-hoschs>).

«По всем этим областям комиссионно проведут проверку, будет принято решение о дальнейшей возможности работы этих руководителей в системе ГосЧС и степени их участия в коррупционных схемах», – отметил А. Аваков (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net)*. – 2015. – 25.03).

***

Міністерство внутрішніх справ звернулося до Федерального бюро розслідувань з проханням сприяти розслідуванню дій затриманих керівника Держслужби з надзвичайних ситуацій С. Бочковського та його заступника В. Стоєцького. Про це заявив глава МВС А. Аваков в ефірі 5 каналу в середу ввечері.

За його словами, у середу ввечері завершено обшук у кабінетіях С. Бочковського, В. Стоєцького та будівлі ДСНС.

А. Аваков зазначив, що були вилучені документи, сертифікати на володіння офшорними компаніями, картки, печатки, електронні ключі для рахунків тощо. Крім того, А. Аваков повідомив, що з кожним з керівників обласних підрозділів Держслужби з надзвичайних ситуацій буде детальна розмова (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2015. – 25.03).

***

Міністр внутрішніх справ А. Аваков виступає проти дозволу всім громадянам України вільно носити зброю. Про це він сказав на брифінгу у вівторок у Києві. «Тільки державні силові структури мають право носити вогнепальну зброю, усі інші не мають, – сказав голова МВС. – І так, я не

підтримую ініціативи деяких депутатів дозволити вільне носіння зброї громадянам України. Не той час зараз».

А. Аваков також допустив позбавлення ліцензій ряду охоронних структур, зокрема тих, які брали участь у подіях навколо «Укрнафти» та «Укртранснафти» і які на сьогодні перевіряють.

Голова МВС припускає, що державні підприємства й компанії в подальшому охоронятиме виключно Державна служба охорони (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2015. – 24.03).

***

Глава СБУ: І. Коломойський должен быть привлечен к ответственности.

Глава Службы безопасности Украины В. Наливайченко заявил, что допустившие появление вооруженных людей в компании «Укрнефть» должны быть допрошены и наказаны.

Люди, допустившие появление вооруженных людей на территории центрального офиса компании, а также чиновник, делавший заявление на фоне этих вооруженных людей, должны быть привлечены к ответственности, заявляет В. Наливайченко в эфире 5 канала. «Какая бы это правоохранительная или охранный структура ни была, она действовала незаконно, нагло, представляла опасность для жителей Киева... Ничего общего с охраной административного помещения, которому ничего не угрожало, это не имело, – сказал В. Наливайченко. – Люди, которые допустили, чтобы такая структура появилась, должны быть допрошены и наказаны.

Государственные чиновники или чиновник, который появляется и на фоне вооруженных людей, делает коммерческие или другие заявления, по нашему убеждению, также должен быть привлечен к ответственности» (*Korrespondent.net (http://korrespondent.net)*. – 2015. – 24.03).

***

Международный валютный фонд может отказать Украине в предоставлении второго транша кредита, если Киеву не удастся реструктурировать накопившийся внешний долг. Об этом сообщила министр финансов Украины Н. Ярецько в интервью агентству Bloomberg (<http://korrespondent.net/ukraine/3495019-ukrayna-mozhet-ostatsia-bez-vtoroho-transha-mvf-yaresko>).

«Если переговоры Украины не завершатся успехом к концу мая, к моменту пересмотра программы МВФ на 17,5 млрд дол., то страна может оказаться вне программы МВФ», – сказала министр. В случае же удачного завершения переговоров о реструктуризации, Украина сможет рассчитывать на получение второго транша от МВФ к концу мая, добавила Н. Ярецько. «Украина должна достичь соглашения о реструктуризации своей задолженности к концу мая», – сказала она. При этом инвесторы уже признали необходимость пересмотра выплат, заявила Н. Ярецько.

Глава Минфина выразила надежду, что Россия присоединится к переговорам по реструктуризации долга. При этом она отметила, что Украина не намерена реструктуризировать 3 млрд дол. российских еврооблигаций.

Министр также высказала уверенность, что РФ не будет досрочно требовать погашения этого долга, поскольку пообещала не делать этого.

Н. Ярьсько также рассказала, что около месяца назад разговаривала на эту и другие темы со своим российским коллегой А. Силуановым. Крупнейшим держателем украинского внешнего долга является инвестфонд Franklin Templeton (ему принадлежит около трети еврооблигаций Украины).

Также одним из крупнейших кредиторов является Россия со своими 3 млрд дол., которые должны быть погашены в декабре 2015 г.

Как ранее сообщал Корреспондент.net, в Минфине РФ заявляли, что программа МВФ для Украины подразумевает реструктуризацию долгов только частного сектора и долг перед Россией в 3 млрд дол. в эту категорию не попадает – Москва по-прежнему ожидает погашения долга в декабре (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 24.03).

ПОЛІТИКА

Еврокомиссия дала рекомендации Украине по реформе Конституции, судебной системы и правоохранительных органов.

Еврокомиссия в утвержденном в среду Докладе о реализации европейской политики соседства в Украине рекомендует провести конституционную реформу прежде всего в части децентрализации, в соответствии с выводами Венецианской комиссии (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3495607-evrokomyssiya-dala-ukrayne-rekomendatsyy-po-reformam>).

«На основании оценки прогресса Украины по реализации Европейской политики соседства в 2014 г., страна должна сосредоточить свою работу в текущем году на обеспечении процесса пересмотра Конституции инклюзивно и при участии всех заинтересованных сторон, в соответствии с рекомендациями Венецианской комиссии, в том числе гражданского общества, – говорится в Докладе. – В качестве первых шагов это будут меры, направленные на запуск реформы децентрализации и реформы судебной системы».

В Докладе отмечается, что Украине следует принять и реализовать законодательство по внедрению реформ децентрализации.

Вместе с тем рекомендуется принять дополнительные меры по проведению судебной реформы в соответствии с европейскими стандартами и в тесном сотрудничестве с Венецианской комиссией, в частности путем принятия Стратегии реформы системы правосудия.

Кроме того, Украине следует сосредоточиться на обеспечении

эффективного функционирования Высшего совета юстиции, принятии и реализации законов о судебной системе и статусе судей, реализации закона о прокуратуре.

Также отмечается, что процесс люстрации в исполнительной власти и в судебной системе должен соответствовать международными стандартам.

Кроме того, Украина должна обеспечить реализацию антикоррупционного законодательства, принятого в октябре 2014 г., начиная с создания и обеспечения эффективного функционирования Национального антикоррупционного бюро и Национального агентства по предотвращению коррупции.

Украине рекомендуют в тесном сотрудничестве с консультативной миссией ЕС принять и реализовать план реформы милиции, включая создание в полиции механизма жалоб на плохое обращение и пытки сотрудниками правоохранительных органов, а также независимого и эффективного следственного механизма ответственности за такие преступления.

Среди рекомендаций – реформирование системы государственного управления и государственной службы.

Европейская комиссия также рекомендует властям Украины изменить законодательство, в частности касательно финансирования политических партий (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 25.03).

***

В Еврокомиссии назвали приоритетные темы переговоров России, Украины и ЕК по газу. Следующая трехсторонняя встреча запланирована на апрель этого года.

Трехсторонние переговоры России, Украины и Еврокомиссии по газовым вопросам должны сконцентрироваться на вопросах цены и объема закупок Украиной российского газа, а также их финансировании. Об этом заявил вице-президент ЕК по энергосоюзу М. Шефчович, пишет «Прайм».

Вынесение решения арбитражем ожидается в конце июня 2016 г. Срок действия «зимнего плана» поставок газа в Украину, подписанного в конце октября 2014 г. после длительных переговоров с участием Еврокомиссии, истечет 31 марта.

Как сообщал «Минфин» ранее, М. Шефчович рассчитывает, что новое газовое соглашение, которого удастся достичь России, Украине и ЕК, будет действовать до тех пор, пока Стокгольмский арбитраж не вынесет решение по спорным вопросам (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 24.03).

***

На саммите Восточного партнерства в Риге 21–22 мая не будет принято решение о предоставлении Украине безвизового режима с Европейским Союзом. Об этом сообщил председатель представительства ЕС в Украине Я. Томбинский (<http://korrespondent.net/ukraine/3494857-ukrayna->

ne-poluchyt-bezvyzovyi-rezhym-na-sammyte-v-ryhe-posol-es).

«Этого решения не будет из-за того, что нет времени для того, чтобы принять такое решение», – сказал он. По словам Я. Томбинского, сейчас в Украине работает экспертная миссия ЕС, которая должна убедиться в выполнении Украиной обязательств в рамках визового диалога. По его словам, после того как Европейская комиссия сделает свои выводы, она передаст их странам-членам ЕС для соответствующей оценки.

«Нам до Рижского саммита осталось два месяца, это очень мало времени для того, чтобы все это доработать, на сегодня еще нет выводов, нет обращения ЕК, потому что они еще работают над этим», – добавил глава представительства ЕС в Украине. В то же время Я. Томбинский отметил, что предоставление Украине безвизового режима не снимается с повестки дня (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 24.03).

***

Сенат США односторонне принял резолюцию щодо прискорення надання оборонної летальної зброї Україні. Про це передає УНН з посиланням на прес-службу сенатора Рона Джонсона.

«Абсолютно необхідно, щоб президент Обама прискорив надання оборонної летальної зброї в Україні у світлі терактів у січні бойовиків серед мирного населення в Маріуполі. Тепер адміністрація повинна реагувати, забезпечуючи Україну тим, чого вона відчайдушно потребує», – заявив сенатор Джонсон.

Нагадаємо, палата представників Конгресу США в понеділок ухвалила резолюцію, яка закликала президента США Барака Обаму відправити озброєння Києву (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 26.03).

***

На зустрічі в Парижі дипломати домовились о створенні робочих підгруп по Донбасу.

Во время встречи заместителей министров иностранных дел «нормандской четверки» (Франция, Германия, Украина, Россия) в Париже была достигнута договоренность о создании профильных рабочих групп в рамках трехсторонней контактной группы, сообщает Укринформ по завершению встречи (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3495671-perehovory-po-donbassu-chetverka-budet-sotrudnychat-s-kontaktnoi-hruppoi>).

«Нормандская четверка» согласилась с предложением ОБСЕ и необходимостью создания профильных рабочих групп в рамках трехсторонней контактной группы по мирному урегулированию на Донбассе.

Об этом после завершения трехчасового заседания «четверки» в Париже сообщил заместитель министра иностранных дел Украины В. Пристайко.

«Чтобы иметь параллельные возможности работы, участники встречи в «нормандском формате» договорились о необходимости создания профильных рабочих групп в рамках трехсторонней контактной группы. Речь

идет о создании минимум четырех рабочих групп. Их состав и точные названия еще не согласованы», – отметил дипломат.

По его словам, представители стран «нормандской четверки» ознакомились с позицией ОБСЕ и теперь должны ее обсудить.

«Речь идет о конкретных вещах. В частности, создании рабочих групп (условные названия) по вопросам безопасности, гуманитарным вопросам, социально-экономического восстановления и по политическому урегулированию», – отметил В. Пристайко.

Первая группа, по его словам, могла бы заниматься вопросами прекращения огня, отвода тяжелого вооружения, контроля за частью украинско-российской границы, всеми вопросами, касающимися безопасности. В компетенцию второй группы могут относиться вопросы обмена заложниками, захваченными и удерживаемыми, доставки гуманитарных грузов, адресной помощи населению оккупированных территорий.

«Для этого существуют международные механизмы, в частности, Международный комитет Красного Креста, независимая организация, которая не представляет ни одну из конфликтующих сторон, имеет достаточный опыт и знает, как помочь в этой ситуации», – объяснил дипломат.

Третья рабочая группа могла бы заниматься социально-экономическими вопросами, восстановлением частей оккупированного Донбасса, вопросами пенсий, зарплат и пр. Четвертая – группа по политическому урегулированию, допустил В. Пристайко (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 25.03).

***

Украине нечего делать в НАТО, отмечает З. Бжезинский.

Необходимости членства Украины в НАТО нет, заявил американский политолог и государственный деятель З. Бжезинский в интервью *Gazeta Prawna*. «Это не является необходимым. Это может оказаться даже вредным. Есть ряд больших, сильных стран, которые не входят в НАТО. И это не проблема», – заявил З. Бжезинский. Он уверен, что вступление Украины в НАТО и ЕС было бы «ударом в лицо России» (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3495513-ukrayne-nechego-delat-v-nato-bzhezynskiy>).

«Дело не в том, чтобы успокоить Россию, а в том, чтобы не нагнетать конфликт без необходимости», – подчеркнул З. Бжезинский.

Ранее З. Бжезинский уже заявлял, что членство Украины в НАТО не принесет ей ничего хорошего.

Напомним, 14 марта, генеральный секретарь Альянса Й. Столтенберг заявил, что украинский конфликт – не зона ответственности НАТО (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 25.03).

***

Добровольческий украинский корпус «Правый сектор» заявил, что не подчинится решению власти распустить добровольческие батальоны, если такое появится. Об этом в среду, 25 марта, сообщила пресс-служба формирования. В «Правом секторе» полагают, что в Минске были достигнуты «тайные договоренности» о роспуске и отводе с фронта бойцов добровольческих батальонов (<http://korrespondent.net/ukraine/3495512-pravyi-sektor-ne-podchynytisia-rospusku-nezakonnykh-batalonov>).

«В п. 10 “Комплекса мер по выполнению минских договоренностей” непосредственно говорится о разоружении формирований, не входящих в систему МО, МВД и СБУ (под прописанную в “Комплексе мероприятий” категорию “незаконных групп” подпадают именно украинские добровольцы, поскольку мятежники с ДНР и ЛНР в рамках “Закона об особом порядке самоуправления” должны превратиться в “отряды народной милиции”»), – отмечено в сообщении.

Напомним, на начало осени 2014 г. в Украине было создано или находилось на стадии формирования 44 батальона территориальной обороны ВСУ, 32 добровольческих батальона патрульной службы милиции, три батальона особого назначения Нацгвардии, а также несколько от Добровольческого украинского корпуса. ДУК «Правый сектор» не входит в число законных вооруженных формирований (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 25.03).

***

Участники митинга под Кабмином, организованного ВО «Свобода», потребовали отставки А. Яценюка (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3495456-tolpa-pod-kabmynom-potrebovala-otstavky-yatsenuika>).

Митинг с требованием отставки Премьер-министра А. Яценюка провели возле Кабинета Министров Украины 25 марта. Митингующие принесли символический макет пули с надписью «Пуля в лоб», напомнив А. Яценюку его высказывание во время протестов в Киеве зимой 2014 г.: «Я с позором жить не буду, пуля в лоб, так пуля в лоб» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 25.03).

***

После И. Коломойского в отставку подал и его заместитель Г. Корбан.

Заместитель председателя Днепропетровской областной государственной администрации Г. Корбан подал в отставку. Об этом сообщил народный депутат Украины, экс-зам главы Днепропетровской ОГА Б. Филатов на своей странице в Facebook (<http://korrespondent.net/ukraine/3495230-posle-kolomoiskoho-v-otstavku-podal-y-eho-zamestytel-korban-deputat>).

Б. Филатов также сообщил, что в субботу, 28 марта, состоится митинг-концерт «За единую Украину». «На митинге будет заслушан годовой отчет

команды Коломойского. Будут присутствовать народные депутаты, лидеры общественного мнения, добровольцы, волонтеры, новый губернатор», – добавил он (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 25.03).

ЕКОНОМІКА

Європейський парламент ухвалив надання Україні 1,8 млрд євро макрофінансової допомоги.

Проект резолюції був підтриманий на засіданні Європарламенту в середу, 25 березня, пишуть «Українські новини».

«У своїй останній резолюції від 15 січня 2015 р. з ситуації в Україні Європейський парламент вітав пропозицію комісії збільшити макрофінансову допомогу Україні до 1,8 млрд євро і закликав до розробки плану більшої допомоги для України... Доповідач може повністю дотримуватися пропозиції комісії (про надання допомоги)», – сказано в ній.

Відзначається, що в ситуації, у якій опинилася Україна, важливо своєчасно затвердити пропозиції Європейської комісії з макрофінансової допомоги Україні, для того щоб два з трьох траншей (600 млн євро кожен) були виплачені ще в 2015 р.

Затвердження пропозиції Єврокомісії, на думку Європарламенту, має довести, що Європейський Союз може діяти швидко, рішуче та пропорційно зі своїми політичними зобов'язаннями.

Допомога Євросоюзу повинна бути спрямована на зміцнення найбільш вразливих галузей української економіки, що впливають на її фінансову рівновагу, зокрема енергетичного ринку, бізнес-середовища, фінансового управління та політики.

Наголошується, що ЄС має намір підтримувати боротьбу української влади проти корупції, що дасть змогу поліпшити фінансове середовище держави.

Як повідомлялося, Україна отримає 250 млн євро макрофінансової допомоги від Євросоюзу в квітні (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2015. – 25.03).

***

Європейський банк реконструкції і розвитку вирішив виділити компанії «Укренерго» кредит в розмірі 65 млн євро для реалізації проектів в Києві і області. Об этом говорится в сообщении ЕБРР.

Кредит предоставляется с целью строительства 330-киловольтной подстанции «Западная», а также строительства двух 330-кВ линий, которые свяжут новую подстанцию с энергосистемой.

«Проект позволит Украине и «Укренерго» повысить надежность поставок электроэнергии, улучшить энергоэффективность, удовлетворить растущий спрос на электроэнергию в столице Украины, а также решить

проблемы, связанные с перебоями в подаче электроэнергии и отключениями в Киеве и области», – сказано в сообщении.

Ожидается, что новые мощности дадут возможность «Укрэнерго» более гибко управлять четырьмя действующими 330-кВ подстанциями в Киевской области, которые в течение длительных периодов ежегодно работают с превышением расчетных нагрузок.

Согласно сообщению, расходы проекта покрываются за счет экономии по закупкам, достигнутой «Укрэнерго» при выполнении строительства Запорожско-Каховской высоковольтной линии электропередачи, который был профинансирован за счет кредита ЕБРР на сумму в 175 млн евро в 2010 г.

Отмечается, что экономия была достигнута благодаря применению конкурсных контрактных процедур с использованием правил закупок ЕБРР.

Напомним, ранее «Укрэнерго» утвердила инвестиционную программу, которая предусматривает капитальное строительство, техническое переоснащение и реконструкцию действующих объектов размером 4 704,494 млн грн в этом году.

Компания осуществляет диспетчеризацию энергосистемы Украины и передает электроэнергию от электростанций к сетям энергопоставляющих компаний.

По состоянию на 1 марта, ЕБРР взял на себя обязательства по предоставлению совокупной суммы в 10,9 млрд евро для 344 проектов в Украине (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 24.03).

***

Минфин заявил о перевыполнении госбюджета в январе – феврале.

Бюджетная роспись по сбору платежей в госбюджет, без учета доходов от Национального банка, перевыполнена на 4 млрд грн по результатам января – февраля. Об этом во время селекторного совещания во вторник сказал первый заместитель министра финансов Украины И. Уманский, пишет «Укринформ».

«По результатам января – февраля без учета доходов от Национального банка перевыполнение плановой росписи по государственному бюджету составило почти 4 млрд грн», – сообщил он.

И. Уманский напомнил, что перечисление доходов Нацбанка ожидается на 1 апреля.

Как сообщал «Минфин» ранее, по итогам I квартала 2015 г. доходная часть бюджета выполняется. Дефицит госбюджета был сокращен на 10 млрд грн и находился на уровне 78 млрд грн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 24.03).

***

Национальный банк Украины обнародовал информацию о количестве клиентов банков в 2014 г. и открытых ими счетов.

По данным НБУ, количество клиентов банков за указанный период

увеличилось на 0,4 млн, или на 0,5 % – до 74,8 млн (юридических и физических лиц – резидентов и нерезидентов – которые открыли текущие и вкладные (депозитные) счета).

«Учреждения 163 украинских банков по состоянию на 1 января 2015 г. обслуживали 74,8 млн клиентов – юридических и физических лиц (резидентов и нерезидентов), которые открыли текущие и вкладные (депозитные) счета», – говорится в сообщении.

Согласно сообщению, из общего количества клиентов 72,7 млн составляли физические лица, 2,1 млн – субъекты хозяйствования (в том числе 1,1 млн – физические лица-предприниматели) и 0,015 млн – небанковские финансовые учреждения, 0,006 млн – бюджетные учреждения.

По данным НБУ, общее количество открытых счетов клиентов в 2014 г. увеличилось на 1,5 млн и к началу текущего года составило 117,5 млн, в том числе текущих – 101,1 млн (86 % от общего количества счетов, открытых в банках), вкладных – 16,4 млн (14 % от общего количества счетов, открытых в банках).

Доля счетов физических лиц составляет 96,5 % от всех открытых счетов клиентов (97,2 млн текущих счетов и 16,2 млн депозитных счетов).

Как сообщал «Минфин» ранее, НБУ спрогнозировал рост монетарных показателей на 2015–2017 гг. Прогнозы по приросту объема монетарной базы в 2015 г. варьируются от 27,2 до 35 % (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 24.03).

***

Національний банк України ухвалив рішення про впровадження системи електронних торгів для закупівель товарів і послуг коштом регулятора. Про це йдеться в повідомленні регулятора.

«19 березня 2015 р. у рамках ініційованого плану реформ правління НБУ ухвалило рішення про впровадження системи електронних торгів для допорогових закупівель товарів і послуг коштом НБУ. Віднині всі закупівлі банку за стандартизованими товарами в сумі до 100 тис. грн проводитимуть через наявні електронні майданчики торгів», – йдеться в повідомленні.

За словами заступника глави НБУ В. Рашкована, здійснення держзакупівель через електронні торги забезпечить прозорість такої процедури, економію держкоштів і спростить процес закупівель.

«НБУ взяв участь у пілоті організації системи електронних закупівель ProZorro. Ця система має значні переваги для НБУ: здійснення державних закупівель через електронні торги забезпечить прозорість такої процедури, чесну конкуренцію, економію державних коштів і спростить увесь процес закупівель», – сказав В. Рашкован. При цьому він зазначив, що державні органи, які перейшли на електронні торги, економлять до 20 % витрат на закупівлі (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2015. – 25.03).

***

Украина с 1 по 25 марта 2015 г. импортировала из стран Евросоюза 1,045 млрд куб. м природного газа. Об этом говорится в сообщении «Укртрансгаза».

По оперативным данным «Укртрансгаза», по состоянию на утро 25 марта суточные объемы импорта газа в Украину из Словакии составили 37,3 млн куб. м, из Венгрии – 7,3 млн куб. м.

Всего с начала текущего года, как отметили в госкомпании, из ЕС в Украину поступило около 3,3 млрд куб. м природного газа.

Ранее «Минфин» сообщал, что Украина перестанет закупать газ у России с 1 апреля по той причине, что украинская сторона в этом уже не нуждается.

По словам министра энергетики и угольной промышленности Украины В. Демчишина, цена европейского газа для Украины – 270 дол. за тыс. куб. м – является более выгодной для Украины по сравнению с ценой на российский газ.

Напомним, Украина с 1 по 15 марта импортировала из стран Европейского Союза 632 млн куб. м природного газа, что составило 81 % от общего импорта.

При этом Украина с 14 марта рекордно – в 10 раз – увеличила импорт природного газа с территории Венгрии (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 25.03).

***

Поступления в местные бюджеты возросли на четверть.

Поступления от налога на доходы физических лиц возросли на 12,1 %, а от платы за землю – на 16,8 %. За январь – февраль 2015 г. в общий фонд местных бюджетов, без учета трансфертов, поступило 12,952 млрд грн. Об этом сообщается на сайте Министерства финансов Украины.

Это на 2,548 млрд грн, или на 24,5 %, больше показателя за аналогичный период прошлого года (в сопоставимых условиях и без учета территорий, не подконтрольных украинским властям).

По информации ведомства, поступления от налога на доходы физических лиц возросли на 12,1 % до 6,768 млрд грн, платы за землю – на 16,8 % до 2,006 млрд грн.

От налога на недвижимость за этот период поступило 21,2 млн грн, от акцизного налога – 541,5 млн грн.

Также сообщается, что на 1 марта 2015 г. местные бюджеты получили 23,494 млрд грн трансфертов. Это составляет 92,6 % плановых ассигнований на этот период.

Как сообщалось ранее, по итогам I квартала 2015 г. доходная часть бюджета выполняется. Дефицит госбюджета был сокращен на 10 млрд грн и находился на уровне 78 млрд грн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 25.03).

***

У И. Коломойского хотят отобрать акции российского Evraz, отмечают СМИ.

Прокуратура и Следственный комитет России (СКР) проверят, не является ли украинский олигарх и бывший губернатор Днепропетровской области И. Коломойский акционером горно-металлургической компании Evraz, пишет в среду газета «Известия» (<http://korrespondent.net/business/3495408-u-kolomoiskoho-khotiat-otobrat-aktsyy-rossyiskoho-Evraz-smy>).

Запрос с требованием проверить связь И. Коломойского и Evraz направили первый зампред Комитета Государственной думы по делам национальностей В. Рашкин и заместитель председателя Комитета по делам общественных объединений и религиозных организаций С. Обухов.

В том случае, если факт принадлежности И. Коломойскому доли в российской компании подтвердится, к уже арестованным в России активам украинского олигарха – офисному зданию в Москве, оздоровительному комплексу «Таврия» в Крыму – могут добавиться и акции Evraz.

Напомним, Evraz – одна из крупнейших в мире вертикально интегрированных металлургических и горнодобывающих компаний с активами в России, Украине, Европе, США, Канаде и Южной Африке. В 2013 г. Evraz произвела 16,1 млн т стали (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 25.03).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Рейтинговое агентство Moody's понизило суверенный кредитный рейтинг Украины с Саа3 до Са с негативным прогнозом, пишет «Интерфакс-Украина».

Причиной такого решения агентство называет планы правительства Украины по реструктуризации еврооблигаций.

Са – это предпоследняя ступень в рейтинговой шкале Moody's.

Агентство указывает, что в реструктуризацию долгов, переговоры о которой начала Украина, войдут также гарантированные государством долги государственных компаний и организаций, а также обязательства Киева.

Прогноз рейтинга остается негативным, так как Moody's ожидает сохранения «очень высокого» уровня внешней задолженности Украины, даже несмотря на реструктуризацию еврооблигаций страны. Таким образом, проблемы платежеспособности страны будут сохраняться.

Агентство напоминает, что в результате реструктуризации Украина должна сэкономить на обслуживании долгов 15,3 млрд дол. в течение четырех лет.

Moody's считает, что вероятность «проблемного» хода реструктуризации и, соответственно, дефолта страны по своим обязательствам составляет «практически 100 %».

В дальнейшем восстановление стоимости облигаций будет зависеть от условий их обмена, которые сейчас обсуждаются с кредиторами. При этом ожидается сокращение суммы основного долга, процентов по купонным выплатам (сейчас в среднем они составляют 7,1 %), отсрочка выплат по сумме основного долга.

Moody's может снизить рейтинг Украины еще на одну ступень, если держатели облигаций понесут потери в большем объеме, чем это предусмотрено уровнем рейтинга «Са», или если дефолт распространится на иные обязательства страны.

В то же время прогноз рейтинга может стать стабильным в случае нормализации геополитической ситуации, улучшения финансового положения страны.

Помимо рейтинга эмитента и государственных обязательств, во вторник был снижен также потолок долгосрочных рейтингов внешних обязательств украинских эмитентов – до «Саа3» с «Саа2» (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 25.03).

***

Минфин опроверг слухи о дефолтном состоянии двух крупнейших госбанков.

Ведомство считает, что понижение рейтинга Укрэксимбанка и «Ощадбанка» агентством Fitch не помешает данным банкам выполнять свои обязательства перед вкладчиками.

Министерство финансов разъяснило, что действие международного рейтингового агентства Fitch от 20 марта по понижению рейтинга Укрэксимбанка и «Ощадбанка» как эмитентов ценных бумаг в иностранной валюте никоим образом не связана с текущей работой этих банков и ее финансовым состоянием.

Также это действие не влияет на способность государственных банков выполнять обязательства перед вкладчиками. Об этом говорится в сообщении пресс-службы ведомства.

«В конце 2014 г. правительство осуществило докапитализацию двух крупнейших государственных банков – Укрэксимбанка и “Ощадбанка”. Правительство гарантирует сохранность банковских вкладов граждан и защиту интересов вкладчиков этих государственных банков», – сказано в сообщении Минфина.

В министерстве отметили, что согласно заявлению Fitch, пересмотр рейтинга является следствием заявления Минфина от 13 марта о реструктуризации госдолга по государственным внешним заимствованиям, и возможной реструктуризации местного долга по местным внешним займам и внешним займам юрлиц государственного сектора экономики, в том числе госбанков.

«Письмом о намерениях в адрес Международного валютного фонда Украина взяла на себя обязательство провести консультации с держателями долга государственного сектора с целью улучшения средне-срочной экономической приемлемости долга. В рамках этого процесса государственные банки могут начать процесс реструктуризации, в ходе которого предложат держателям своих еврооблигаций пересмотреть условия их выпуска», – отметили в Минфине.

В ведомстве также заверили, что проведение госбанками реструктуризации своих внешних долговых обязательств никак не влияет на их способность выполнять обязательства перед владельцами депозитов (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 25.03).

***

Министр финансов спрогнозировала инфляцию на следующий год. Глубокая девальвация гривни существенно раздувает инфляцию, считает глава Минфина.

Инфляция в Украине, которая по итогам 2014 г. составила более 28 % и ускорилась к февралю 2015 г. в годовом выражении до 34,5 %, вернется к однозначным показателям (менее 10 %) уже в 2016 г., сказала в интервью Bloomberg министр финансов Украины Н. Ярецько.

«На данный момент мы видим глубокую девальвацию гривни, которая существенно раздувает инфляцию. Второй фактор – рост тарифов и необходимость реформирования финансовой помощи от нашего монополиста “Нефтегаз Украины” домохозяйствам. Это тоже приводит к росту цен, – сказала она. – Но я уверена, что уже в 2016 г. мы вернемся к однозначным показателям».

Напомним, по данным Госстата, инфляция в Украине в феврале 2015 г., без учета оккупированного Крыма и Севастополя, а также части зоны проведения антитеррористической операции, по сравнению с январем 2015 г. ускорилась до 5,3 с 3,1 %. В годовом выражении (против февраля 2014 г.) инфляция ускорилась до 34,5 с 28,5 %, зафиксированных месяцем ранее.

Международный валютный фонд прогнозирует падение экономики Украины в 2015 г. до 5,5 % при инфляции порядка 27 %. При этом, по прогнозам МВФ, показатели инфляции вернуться на уровень менее 10 % в 2017–2018 гг.

Кабинет Министров Украины рассматривает три сценария развития экономики Украины в 2015 г. и допускает по наиболее пессимистическому сценарию падение экономики на 11,9 % при инфляции в 42,8 %. Оптимистические сценарии предполагают падение экономики в диапазоне от 5,5 до 8,6 % при инфляции в диапазоне от 26,7 до 38,1 % (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 25.03).

***

АМКУ назвал торговые сети, которые завысили цены на продовольствие.

Учитывая существенное влияние торговых сетей на ценообразование, именно их поведение и подтолкнуло к дальнейшему росту цен по всей Украине, считают в АМКУ.

24 марта 2015 г. Антимонопольный комитет предоставил обязательные для рассмотрения рекомендации 13 торговым сетям о принятии мер по снижению розничных цен до уровня, который существовал до периода повышенного спроса на продовольственные товары. Об этом говорится в сообщении пресс-службы комитета.

«С целью предотвращения нарушений законодательства о защите экономической конкуренции, АМКУ предоставил обязательные для рассмотрения рекомендации торговым сетям “ПАККО-холдинг”, “Фоззи-фуд”, “Фуршет центр”, “Фудмаркет”, “Билла Украина”, “ЭКО”, “АТБ-маркет”, “Метро Кэш энд Керри – Украина”, “Ашан Украина гипермаркет”, “Омега”, “Таврия плюс”, “Таврия – В”, ООО ТМ “Барвінок”», – сообщили в комитете.

В связи со стремительным ростом спроса и одновременным повышением цен на продовольственные товары в период с 21 февраля по 28 февраля 2015 г., АМКУ начал исследование деятельности крупнейших торговых сетей Киева, Львова, Днепропетровска, Одессы и Харькова, поставщиков в эти сети и производителей продуктов на предмет соблюдения требований законодательства о защите экономической конкуренции.

По информации ведомства, предварительный анализ полученной от торговых сетей информации показал, что отдельные торговые сети в вопросе ценообразования на отдельные товары допустили рост розничных цен опережающими темпами.

В частности, при повышении закупочной цены на крупу гречневую на 16 % розничные цены увеличились на 39 %. При повышении закупочной цены на муку пшеничную на 58 % розничные цены увеличились на 70 %. При почти неизменной закупочной цене на соль каменную в течение февраля месяца текущего года розничные цены повысились на 13 %. «То есть средняя маржа между закупочной и розничной ценой на отдельные товары в период повышенного спроса населения возросла более чем на 50 %, – сообщает пресс-служба. – Однако на сегодняшний день есть основания для снижения розничных цен на основные продовольственные товары до уровня, существовавшего до периода повышенного спроса. В настоящее время наблюдается тенденция к стабилизации официального курса гривни к иностранным валютам и снижению цен на горюче-смазочные материалы» (*Минфин.com.ua (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 25.03*).

***

Відплив інвестицій в АПК України майже досяг 500 млн дол.

Україна продовжує перебувати під тиском негативних чинників, які не сприяють формуванню позитивного інвестиційного клімату, у тому числі і в АПК. Про це 24 березня у Вашингтоні на Українсько-американському аграрному конгресі заявила заступник міністра аграрної політики і продовольства В. Рутицька, передає Українська зернова асоціація.

За її словами, 2014 р. став рекордним за обсягами відпливу іноземних інвестицій в аграрному секторі, який становив 496 млн дол. «Але ми не закриваємо очі на існуючі проблеми, продовжуючи працювати над стабілізацією інвестиційного поля і вважаємо, що інвестиції в АПК – це вікно можливостей. Наші стратегічні можливості у даній сфері залишаються з нами», – сказала заступник міністра.

У числі таких можливостей В. Рутицька назвала, зокрема, вигідне географічне розташування України, наявність 25 % світової площі чорноземних земель, низьку вартість трудових земельних ресурсів, значний потенціал зростання врожайності сільгоспкультур, комфортні умови оподаткування.

«Варто також враховувати, що поточна вартість активів в Україні в даний час є однією з найнижчих в Європі», – додала В. Рутицька (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 25.03*).

***

Решение «Укрзалізниці» повысит тарифы на грузовые железнодорожные перевозки нанесет огромный ущерб металлургии, химической и строительной промышленности страны. Об этом заявили представители различных отраслей промышленности на круглом столе в Киеве (<http://korrespondent.net/business/economics/3494936-povyshenye-taryfov-ukrзалyznytsy-ubet-promyshlenost-strany-byznesmeny>).

По словам М. Машаду, председателя ассоциации «Укрцемент», от решения «Укрзалізниці» пострадает не только бизнес, но и экономика страны. «Есть предел по стоимости транспортировки продуктов цементной отрасли, и если мы его перейдем, то можем нанести удар и по экономике в целом», – сказал М. Машаду.

В свою очередь президент Союза химиков Украины А. Голубов заявил, что нынешнее руководство «Укрзалізниці» взяло курс на уничтожение промышленного потенциала страны.

Заместитель генерального директора ассоциации «Металлургпром» М. Абросимов заявил, что часть предприятий может остановиться из-за новых тарифов. «Сегодня металлургия работает только за счет заемных средств. Собственные оборотные средства имеют уже минусовые значения. Так, на 1 января 2015 г. отрасль имеет минус 7 млрд грн. Мы прикинули, что повышение тарифов нанесет ущерб предприятиям еще в 3 млн в месяц», – сказал М. Абросимов.

Как сообщалось ранее, тарифы на грузовые железнодорожные перевозки

в Украине будут вновь повышены до мая текущего года. Если это произойдет, то повышение станет третьим за последний год, поскольку грузовые тарифы уже индексировались на 12,5 % в июне прошлого года, а в начале текущего года возросли еще на 30 % (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 24.03).

***

На сегодня за газ могут платить только чуть больше половины украинцев. Из-за роста тарифов и тяжелой экономической ситуации в стране все меньше украинцев платят за газ. Об этом сообщил глава Всеукраинской энергетической ассамблеи И. Плачков.

«На сегодня тенденция становится ужасающей. Уровень оплаты за газ сейчас составляет около 60 %, а теплокоммунэнерго – 30 %», – сказал он.

Эксперт напомнил, что в 1990-е годы уровень платежей был 30–40 %. По его словам, тогда ситуация закончилась тем, что операторы на атомных станциях жили в палатках рядом с атомными станциями и не получали зарплаты по 8–10 месяцев. «Поэтому я знаю, куда мы можем войти и как тяжело оттуда выйти», – подчеркнул он.

Напомним, что с 1 апреля тарифы на газ для населения поднимутся в 3,3 раза (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 25.03).

***

Экономического дна Украина достигнет уже к концу 2015 г. После того, как падать дальше будет некуда, экономика страны начнет восстанавливаться и расти. Об этом в эфире UKRLIFE.TV рассказал экономист М. Кухар (<http://www.ukrlife.tv/video/ekonomika/ekonomika-ukrainy-dostignet-dna-k-kontsu-goda-kuhar>).

«Когда мы говорим о кризисе, ключевым вопросом остается то, когда мы достигнем дна. По нашим прогнозам в начале года, мы его не должны были достичь ни в этом, ни в следующем году.

Однако, как показали события I квартала, курс валют и банковская система могут падать настолько стремительно, что мы можем войти в курсовое пике и гиперинфляцию уже в этом году. Это значит, что дно мы почувствуем уже в этом году.

Это означает, что та глубина, которую мы должны были достичь за два года, мы пройдем за полгода. Тогда муки наши закончатся и страна обеднеет так, как в середине 1990-х. С этой отметки падать будет некуда, тогда мы начнем расти. Все это может свершиться в этом году», – отметил он (*UKRLIFE.TV* (<http://www.ukrlife.tv>). – 2015. – 25.03).